

16m²

Kwadrat & Praat

Magazine

Uitgave 2017 • www.16m2.nl • redactie@16m2.nl • € 4,95

Fotografie: Pieter Lanser

De geschiedenis van de zestienkwadraten
Pag. 20

Project Tasmania
Pag. 34

Interview
Bob Heineke
Pag. 40

Voorwoord

Voor u ligt de tweede editie van “Kwadraat & Praat”, de glossy van de zestienkwadraat klassenorganisatie. In 2014 is het plan opgevat om de gehele communicatie van de klassenorganisatie aan te pakken. En dat heeft geresulteerd in een volledige nieuwe aanpak van website, communicatie met leden en uitstraling. Als klap op de vuurpijl van deze grondige aanpassing werd tijdens de Algemene Ledenvergadering van 7 februari 2016 het eerste exemplaar van de Kwadraat & Praat aan de leden gepresenteerd. De reacties waren zonder meer goed te noemen en passend bij onze club! We hebben een mooi document om de verslagen, foto's van afgelopen jaar en leesbare informatie in samen te brengen. Natuurlijk gaat dit niet vanzelf en het zou daarom prettig zijn om voor komend jaar op een aantal zeilers te kunnen rekenen om artikelen, foto's en redactie te organiseren. Graag melden bij redactie of bij ondergetekende.

Naast de Glossy is dit jaar een verdere verfijning aangebracht in de opzet van de nieuwsbrieven. Er is een duidelijke splitsing gemaakt tussen informatieve nieuwsbrieven en wedstrijdniewsbrieven. Door deze aanpassingen en de verregaande automatisering is het mogelijk om heel snel aanpassingen te doen op de website. Zo is het afgelopen jaar meerdere malen voorgekomen dat de 16m²-website de uitslagen al eerder publiceerde dan de organiserende vereniging!

Een speciaal woord van dank aan Pieter Lanser als eindredacteur is op z'n plaats, want ook al was het echt de bedoeling dat dit jaar het stokje doorgegeven zou worden, het bleek toch moeilijk om een nieuwe redacteur te vinden. Gezamenlijk met een aantal gastschrijvers uit het bestuur is de content weer gemaakt en heeft Pieter de projectcoördinatie en de redactie op zich genomen.

Veel lees- en kijkplezier!

Paulus Mooyman
voorzitter
16m²-klassenorganisatie

Lidmaatschap van de 16m²-klassenorganisatie

De 16m²-klassenorganisatie, met ruim 250 leden, is al jaren de grootste nationale klassenorganisatie. Lid worden van de 16m²-klassenorganisatie is eenvoudig en niet duur.

De 16m²-klassenorganisatie is er voor wedstrijd-zeilers, maar ook voor toerzeilers.

Leden ontvangen ons magazine per post en de nieuwsbrieven per e-mail.

Dus, aarzel niet en meld je snel aan via onze website www.16m2.nl

Foto: Eize Hoekstra

Foto: Eize Hoekstra

Inhoud

- 04 > Jaarverslagen
- 14 > Deelnemersaantallen
- 15 > Jaarprijs 2016
- 17 > Wedstrijdagenda 2017
- 18 > Speerpunt nieuwe leden
- 20 > Geschiedenis van de 16m² door Siebe van der Zee
- 24 > 16m² 25 jaar geleden
- 28 > Golf du Morbihan
- 31 > Botenbeurzen 2016+2017
- 34 > Project Tasmanië
- 38 > Interview Arjen Kort
- 40 > Interview Bob Heineke
- 42 > Interview Lars van Stekelenborg
- 44 > Interview Thijs & Willy Kort
- 47 > Interview Jens Jongsmā
- 48 > Interview Albert Visser
- 50 > Interview Pyt Zwart
- 52 > Interview Theo & Ilse Helder
- 54 > Zo-Zo rubriek met Jansje Hofstra
- 56 > Interview Bas Mandemaker
- 59 > Regels voor wedstrijdzeilen
- 64 > Colofon

Jaarverslag van de voorzitter

Door Paulus Mooyman

Lustrumjaar

We gaan even terugkijken naar afgelopen jubileumjaar. We zijn het jaar begonnen met een zeer goed bezochte ALV in Sneek. Na jaren de ALV bij Heineke in Loosdrecht te hebben gehouden, leek het ons wel een mooi idee om een andere locatie te zoeken. Dat werd Van der Valk in Sneek waar we meer dan 50 leden konden begroeten! Dit soort aantallen krijgen we gewoonlijk alleen als er flink gedonder is, maar ditmaal was het een buitengewone plezierige vergadering met veel informatie, de opening van het lustrumjaar en natuurlijk de doop van de glossy! En natuurlijk de jaarlijkse borrel na afloop. Prima start van het lustrumjaar!!

In de daarop volgende weken kon iedereen een lustrumpolo bestellen bij Gaastra. We zijn ruim de 200 gepasseerd en dat was terug te zien dit jaar op alle evenementen!

In het weekend van 21 en 22 mei werd onze verjaardag van de zestienkwadraatklasse gevierd op het Gaastmeer. Een zeer geslaagd weekend met mooie en verrassende wedstrijden en vooral veel gezelligheid. Met dank aan de familie Syperda voor de prima ontvangst en het gebruik van de nodige voorzieningen. Daarnaast hebben we het NK een extra invulling gegeven met een varend diner rond de Beulaker Wiede. Al met al een mooi lustrumjaar.

Voornemens

We hebben de laatste jaren als bestuur getracht een aantal zaken goed georganiseerd te krijgen. Dat betrof zaken zoals van een voltallig bestuur, goede financiële- en ledenadministratie, de aanpassing van de statuten, eenduidigheid in de klassenvoorschriften, andere communicatie structuur en uitvoering en meer van dit soort zaken. Kortom: we hebben eerst de

huishouding op orde gebracht en krijgen nu wat meer tijd om naar de toekomst te kijken.

Tijdens de afgelopen voorjaarsvergadering in februari hebben we al een schot voor de boeg gegeven. We willen als klassenorganisatie meer leden hebben en ook meer boten aan de start. Dat eerste streven lijkt voor de hand liggend, maar de afgelopen 15 jaar hebben we te maken gehad met een gestaag teruglopend aantal leden. De redenen daarvoor zijn lastig te achterhalen. Maar het afgelopen jaar hebben we als bestuur besloten om meer leden te werven. Gewone leden, maar ook bemanningsleden om zo veel mogelijk mensen bij de klasse te betrekken. Door even met elkaar flink achter potentiële leden aan te gaan, hebben we meer dan 30 nieuwe leden kunnen bijschrijven. Een mooi resultaat en we gaan nog even door, want juist door iedereen te betrekken en te informeren blijft de klasse actief.

Foto: Eize Hoekstra

Een tweede voornemen was het aantal boten aan start en finish te laten toenemen. Elders in dit magazine staat een onderbouwing, maar we zijn er inderdaad in geslaagd om het aantal deelnemers toe te laten nemen. Blijkbaar kunnen we als klasse ons iets voornemen en dan daar ook nog gevolg aan geven. Want het is natuurlijk zo dat het aantal klassen de afgelopen jaren flink is toegenomen, maar de totale deelname aan zeilwedstrijden niet. Het Watersportverbond zit in een soort spagaat. Er treedt aan de ene kant een vergrijzing op en om het zeilen populair te maken/houden, is het dus wel noodzakelijk om er wat spectaculaire klassen aan toe te voegen. Maar dat geeft weer een versnippering tot gevolg. Bij de PIP kunnen we dit verschijnsel goed zien; het aantal klassen dat zou kunnen deelnemen zit ver boven de 30, maar doordat er steeds kleinere velden zijn, voldoen die klassen niet aan het minimum van 20 boten aan de start bij een NK.

Als gevolg hebben we met de PIP een kleine - doch selecte - groep zeilers aan de start. Veel klassen kennen dit probleem en het is dan ook een goede ontwikkeling dat wij als klasse steeds meer jonge mensen enthousiast kunnen maken om in die traditionele zestienkwadraat te stappen.

Mede doordat de gemiddelde verkoopprijs is gezakt, wordt voor jonge zeilers mogelijk om in een betaalbaar scheepje te zeilen. Ik meen dat we de groei van het aantal leden en deelnemers de komende jaren veel aandacht moeten blijven geven. Met een grote klasse en een leuke betrokkenheid van de leden moet de zestienkwadraatklasse aantrekkelijk blijven voor een grote groep zeilers. En iedereen is welkom!

Bestuur

We hebben dit jaar als bestuur weer met een volle bezetting kunnen werken. We proberen niet te veel te vergaderen, maar vooral een aantal zaken te doen. Klaas heeft het prima gedaan als nieuwe wedstrijd-commissaris en dat is echt wel een flinke klus! Wolter heeft helaas te kennen gegeven dit jaar te willen stoppen als bestuurslid promotie en communicatie. Heel jammer, maar we zijn natuurlijk wel heel blij met al de veranderingen die hij op zijn terrein heeft bewerkstelligd. We hebben echt flink doorgepakt en het resultaat mag er zijn. Wolter, heel hartelijk bedankt voor het geleverde werk! Er is nu zoveel geautomatiseerd en vernieuwd en de data komen zo snel op de site dat ik zelf eigenlijk te weinig stukjes "van de voorzitter" heb geschreven. Zal ik komend jaar weer wat vaker doen. >

Daarnaast zijn we als bestuur bezig om een bestuursreglement te maken waarin de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden omschreven worden. We hebben iets dergelijks niet en het zal wel helpen bij het aantreden van nieuwe bestuursleden.

NK sprint

Nieuw in 2017 is het NK sprint. Niet geheel onverwacht, maar het leek ons een mooi idee om naast het “gewone” Nederlands kampioenschap een NK sprint te hebben. Lees elders in het magazine over de data.

Tasmanië

Op het moment dat ik dit schrijf wordt er aan de andere kant van de wereld een nieuwe 16m² gebouwd. Lees elders in het magazine het verhaal over deze kwadraat op het zuidelijk halfrond.

Semaine du Golfe

Vorig jaar stond er een uitgebreid artikel in dit magazine over het evenement Semaine du Golfe. Dit evenement vindt om het jaar in Zuid-Bretagne plaats. Dus dit jaar kan je met de kwadraat weer naar: La Semaine du Golfe du Morbihan, negende editie, vanaf maandag 22 mei t/m zondag 28 mei 2017. Elders in het magazine tref je meer informatie aan over dit evenement.

Al met al weer genoeg zaken om naar uit te kijken voor het komende seizoen. Laten we hopen op een mooi zeiljaar met mooie wedstrijden en veel zeilplezier!

Paulus Mooyman voorzitter 16m²-klassenorganisatie

16m²

Foto: Eize Hoekstra

Jaarverslag van de secretaris

Door Harmen Bouwstra

Het jaarverslag van de secretaris kan de lezer gerust overslaan, want zoals ik vorig jaar al schreef is secretaris zijn vooral saai. Er is niets leuks om over te schrijven. Alle leuke dingen zijn al geschreven in de jaarverslagen van de andere bestuursleden en ga ik hier niet nogmaals vertellen.

De voornaamste taken en verantwoordelijkheden van de secretaris zijn het organiseren van de bestuursvergadering, algemene ledenvergadering, de jaarverslagen en het bewaken van de bestuurs- en vergaderdiscipline. Uit het laatste punt put ik mijn motivatie. De vergaderingen worden goed bezocht en de bestuursleden voeren hun actiepunten volgens afspraak uit, waarmee alles dat er voor mij rest is het vastleggen in verslagen. Daar kan niemand op voorhand enthousiast over worden, maar dat wordt natuurlijk allemaal anders als je weet dat het over de 16m²-klasse gaat.

Ik had in 2015 al een jaartje proef mogen draaien als onbeëdigd secretaris. Tijdens de algemene ledenvergadering in Sneek werd mijn kandidatuur zelfs met applaus bekrachtigd en kon ik op het pluche achter de bestuurstafel plaats nemen. De algemene ledenvergadering werd voor de eerste maal sinds lange tijden gehouden in Sneek. De opkomst was enorm en de stemming goed. Immers er lag een fantastisch zeilseizoen achter ons en 2016 beloofde nog beter te worden met

het 85-jarig jubileum. Met Klaas 't Hoen zojuist benoemd als nieuwe wedstrijdsecretaris was er meteen een nieuwe opzet van de jaarprijs. En daarnaast natuurlijk tijdens de algemene ledenvergadering de uitreiking van de allereerste 16m²-glossy. De contributie wordt niet verhoogd en het bestuur heeft voor 2016 twee speerpunten: meer leden en meer deelnemers waarover je elders in dit magazine de resultaten leest. Kortom we hebben zin in 2016!

Het bestuur kwam in 2016 naast de voorvergadering voor de algemene ledenvergadering periodiek tweemaandelijks en dus zesmaal bijeen. Het werd mooi verdeeld over de zes woonadressen van de zes bestuursleden. Bij al deze vergadering staan bestuurszaken, financiën, website, PR, wedstrijd zaken en technische zaken op de agenda. Ruim een week voor het NK kwam het bestuur in een informele sfeer in Legemeer bijeen om de laatste puntjes op de i te zetten. Heel Legemeer liep er voor uit.

De bestuursvergaderingen lopen parallel met de gebeurtenissen van het zeilseizoen zoals elders omschreven. Daaraan wil ik twee fijne momenten toevoegen, die plaatsvonden tijdens de Sneekweek. Als eerste mocht de 16m² vanwege het 85-jarig jubileum met vijf boten meedoen aan de vlootschouw. De vijf boten waren snel geregeld en mooi versierd.

Zo stalen Coen van Beek (4004), Frans Wiersma (4034), Paulus Mooyman (4429), Otto Groen (4436) en Taco den Oudsten (4437) de show. Vele foto's en een filmpje uit de losse pols werden gemaakt en door een spontane ad hoc-actie stond nog dezelfde avond om half elf al een compilatie op het Facebook- en Twitteraccount van de 16m²-klassenorganisatie. Wie doet ons dat na? Het tweede moment was een door Paulus Mooyman spontaan georganiseerde barbecue op de zaterdagmiddag van de Sneekweek met een enorme opkomst. Het was een gezellige avond met maximale ondersteuning van het kielbotencentrum van de KWS. Vanaf 2017 gaan we dit initiatief zeker voortzetten.

Uiteindelijk mocht ik dan ook nog wat doen aan de bestuurlijke speerpunten voor 2016. Ik heb het initiatief genomen om tijdens het NK op de Beulakerwilde bemanningen als lid te werven. En dat is gelukt. De meesten zeiden spontaan "ja, eindelijk ben ik lid". Een ander liet zich graag overtuigen. Een enkeling stribbelde wat tegen, maar boog later op de avond alsnog het hoofd. Voor degenen die geen lid werden of dit nog even uitstellen, hebben wij begrip! Dit was het dan voor 2016. Ik hoop dat je het verslag toch met plezier gelezen hebt. Ik beloof dat ik er in 2017 weer bij zal zijn op het water met mijn eigen Cinnamon girl.

Jaarverslag van de technische commissie

Door Geert Geelkerken

De technische commissie kent een hele rustige periode. Na het project om de klassenvoorschriften up-to-date te maken en de eenheid in de klasse te borgen, heeft met name Teun Keessen zich ingezet om alle tekeningen te corrigeren. De tekeningen worden door het Watersportverbond in de toekomst elektronisch aangeleverd.

Tijdens het afgelopen NK is onze klassencontroleur weer door alle boten gekropen en heeft tot zijn grote voldoening geconstateerd dat een aantal booteigenaren hun schip hebben aangepast of laten aanpassen aan de voorschriften. Daarmee hebben we met elkaar een grote stap gezet richting grotere eenheid in de klasse. De TC concludeert dat we allemaal begrepen hebben dat eenheid van de klasse essentieel is om het spelletje wedstrijdzeilen leuk te houden.

Toch moeten we niet stil blijven zitten. Er zijn altijd nieuwe ontwikkelingen die onze aandacht nodig hebben. Een voorbeeld daarvan is de discussie die we tijdens de laatst ALV kort gevoerd hebben. Die discussie gaat over het toestaan van GPS aan boord. Andere klassen zijn ons daarin reeds voorgegaan. Wordt vervolgd.

Foto: Eize Hoekstra

Jaarverslag van de penningmeester

Door Paul de Groot

Dit jaar geen positief bericht van de penningmeester. Het was een duur jaar, maar wel ... heel gezellig!

Het jubileumjaar is groots gevierd met een mooi evenement op het Gaastmeer bij onze 16m²-vrienden Peter en Frieda Syperda. Op vrijdagavond al gezellig in het restaurant en op zaterdag een mooie zeildag en aansluitend een mooie avond! Voor de leden was het evenement gratis, dus de penningmeester kreeg de factuur. Die factuur is eenvoudig verwerkt in de administratie. Ook tijdens het NK in Wanneperveen hebben we een bijdrage vanuit de jubileumpot gebruikt om het evenement tot een succes te maken. Wellicht hadden we iets meer moeten doen, zodat we ook goed konden eten.

Sinds de aanschaf van e-Captain is het heel makkelijk en overzichtelijk om de administratie bij te houden. De kascommissie heeft het ieder jaar ook lastiger om moeilijke vragen te stellen, aangezien het systeem duidelijke overzichten kan produceren. Hulde aan de leden die zijn overgestapt naar een automatische incasso! Dit maakt het leven van de penningmeester nog mooier. Bij dezen nogmaals het verzoek om gebruik te maken van de mogelijkheid om de contributie automatisch te laten afschrijven. Voordat de incasso uitgevoerd wordt, ontvangt u een e-mail met de factuur, zodat u weet wat er gaat gebeuren. Voor de leden die met enige regelmaat een herinnering ontvangt is het zeker een aanrader! Nu we het er toch over hebben. Willen de volgende leden hun contributie voor 2015 en 2016 nog even overmaken: .... ?

Het zou toch wat zijn dat je je naam hier vereeuwigd ziet. Neem geen risico en e-mail je rekeninggegevens naar penningmeester@16m2.nl. En betaal op tijd.

Goed nieuws te melden over het ledenbestand. Dankzij de tomeloze inzet van Harmen Bouwstra tijdens het NK hebben we bijna 20 nieuwe bemanningsleden mogen inschrijven! Helemaal top!

En naast het lidmaatschap van de mooiste klasse van Nederland krijg je ook nog eens gratis een bemanningslicentie van het Watersportverbond. Naast de vele bemanningsleden hebben wij ook een groot aantal nieuwe booteigenaren/leden mogen verwelkomen. Zeilers met Olympische achtergrond, allround zeilers, die ook in de Regenboog en Pampus varen. En natuurlijk de recreatiezeilers. Al met al een topjaar voor de klasse!

Ondanks de extra uitgaven in het jubileumjaar hebben we een financieel gezonde klassenorganisatie en kunnen we met elkaar nog lang genieten van onze klasse!

Tot ziens op het water!

Foto: Eize Hoekstra

Jaarverslag van de wedstrijdcommissie

Door Klaas 't Hoen

Ook dit jaar begon ons seizoen traditiegetrouw weer in Reeuwijk met de Paashaas. Dit jaar erg vroeg, eind maart al, een onstuimig begin met slechts acht fanatiekelingen aan de start die de winter zonder zeilen al zat waren. Gevolgd door de opening op Nieuwkoop een maand later tijdens de TT. Ook hier was het nog erg fris en stond de wind weer “aan”. Pas hierna kwam het seizoen goed los, met Caribische omstandigheden tijdens de Gouwe Ouwe in Rotterdam en de Kleine Sneekweek, prachtige condities, zomerse temperaturen en mooie wind. Meteen zie je de deelnemersvelden groeien, totaal 32 bootjes aan de start tijdens dit weekend.

Tijdens ons jubileumjaar mocht natuurlijk ook een jubileumevenement niet ontbreken! In het weekend van 21 & 22 mei vierden we onze verjaardag op het Gaastmeer bij de familie Syperda en restaurant Boppe de Golle. Met bijna 50 boten hebben we onze verjaardag goed gevierd! En tijdens een heuse zwerftocht over het Gaastmeer en omgeving hebben we ook nog wat van de omgeving kunnen zien; een prachtig gezicht zo'n groot veld 16m² halvewind admiraalzeilend richting bier!

De maand juni is de laatste jaren erg in trek om wedstrijden te organiseren, al met al veel boten op het water, wat natuurlijk prachtig is! Helaas door een aantal dubbele evenementen in de toch al overvolle agenda kan niet ieder evenement rekenen op de deelname die ze verdient. Dit is voor mijn persoon een punt van aandacht waar ik mee aan de slag ben. We hebben met z'n allen het doel om zoveel mogelijk bootjes aan de start te hebben, maar dan moeten we de agenda's beter gaan afstemmen. Voor komend jaar valt dat nu al niet meer mee, maar voor 2018 staan er her en der wat

datums te veranderen waardoor we verspreidt over het seizoen nog meer grote evenementen kunnen varen!

Juli is de maand van de vakanties. ZVOSS presteert het ieder jaar weer om een schitterend evenement neer te zetten tijdens de Schildweek, mede door de inzet van de lokale zeilers een mooi groot veld boten aan de start! Door deze inzet is de Schildweek inmiddels een evenement dat door menig 16m² zeiler geliefd is en niet meer is weg te denken uit onze agenda! Maar buiten de Schildweek is juli ook een maand om vooral uit te kijken naar het NK een maand later. >

VERVOLG

Jaarverslag van de wedstrijdcommissie

Fotografie: Pieter Lanser

Dit jaar hebben we ons NK gevaren op de Beulakerwilde. We hebben wederom een schitterend NK gezeild met een meer dan terechte kampioen! Thijs en Willy nogmaals gefeliciteerd! Om onze verjaardag nog eens te vieren had Paulus een “rondvaartbootje” geregeld voor ons, waarover diverse klassen nog steeds met een jaloerse blik naar kijken. Al met een NK met wederom Caribische omstandigheden waar ieder die meegevaren heeft met een goed gevoel op terugkijkt. Van de deelname aan het NK hadden we vooraf misschien wel meer verwacht maar in ieder geval zien we weer een stijging in het aantal deelnemers en dat werd beloond met het mooiste weer om mee te zeilen. Laten we ervoor zorgen dat de groei in deelnemers van 2016 doorzet in het komende jaren, dan zitten we in 2017 tijdens ons NK in Sloten alweer boven de 60 bootjes.

Om onze klasse te promoten hebben we dit jaar voor het eerst meegedaan aan de watersportpromotiedag in Heeg. Tijdens deze dag waren meerdere klassen uitgenodigd voor promotie van hun klasse. Jens Jongsma is namens onze klasse aanwezig geweest om jonge (en oudere jongere) zeilers uit diverse andere klassen enthousiast te maken voor de 16m². Omdat dit de eerste keer georganiseerd was liep het misschien nog geen storm maar voor de komende jaren denk ik

zeker dat dit soort initiatieven belangrijk zijn om bij te zijn en onze prachtige klasse te promoten bij andere wedstrijdzeilers. Jens bedankt voor je tijd en energie!

In oktober hebben traditie getrouw weer de PIP gevaren, een van de mooiste reclame-evenementen voor onze klasse! Mede mogelijk gemaakt door 16m² eigenaren uit alle windstreken die hun boot hiervoor ter beschikking stellen, waarvoor nogmaals dank!! Ik reken komend jaar ook weer op jullie!

Dit jaar weer schitterende omstandigheden en een terechte winnaar Hette van der Zwaag uit de Valk. Helaas wat weinig kampioenen aan de start door verschillende redenen, maar ook dit heeft onze aandacht en wellicht kunnen we iets aan de opzet veranderen waardoor we komende jaren wel gewoon weer 18-20 kampioenen aan de start kunnen verwachten. Dat is toch wel wat dit schitterende evenement verdiend!

Voor de afsluitende seizoen finale hebben we afgelopen jaar gekozen voor een relatief onbekende locatie in het noorden; Heeg.

Helaas niet het grote veld waar we op gehoopt hadden, mede door skûtsjes wedstrijden, maar daarover meer elders in dit nummer maar diegene die wel geweest zijn hebben een heerlijk weekend gehad. Een perfecte organisatie en zeer gastvrij ontvangen en natuurlijk een terechte winnaar Jaap & Janniek Jongsma, nogmaals gefeliciteerd!

Het seizoen werd dit jaar weer afgesloten tijdens de Midwinter, dit jaar in Nieuwkoop gevaren. 9 fanatiekelingen hebben daar genoten van goed weer en leuke wedstrijden. Lodewijk en Ruud wisten deze midwinter winnend af te sluiten, nogmaals gefeliciteerd!

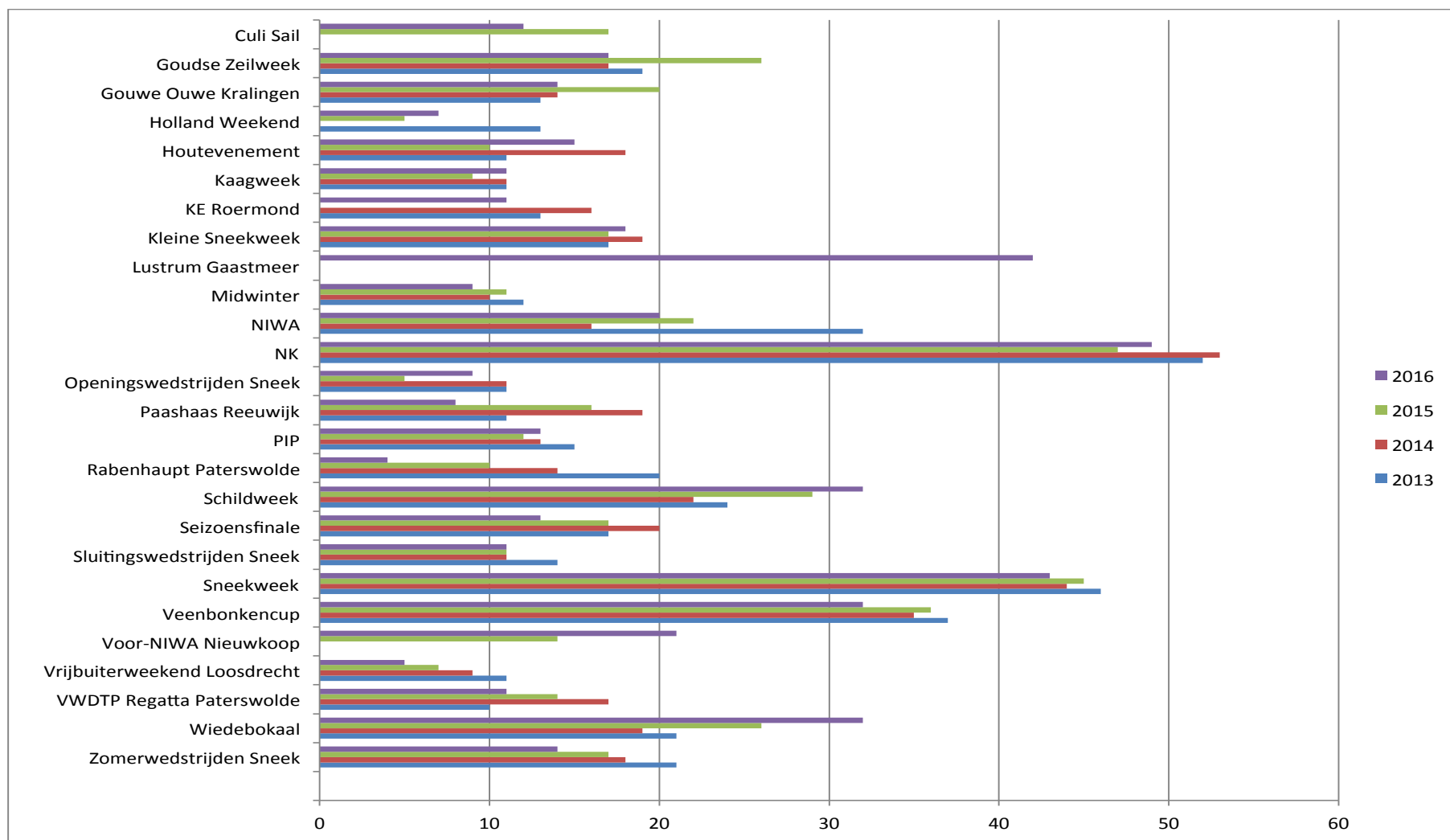
Al met al hebben we mooi jaar gehad, met in totaal iets meer boten aan de start dan voorgaande jaren. Hier zijn we natuurlijk erg blij mee! Het laat zien dat onze klasse leeft en tegen de stroom in gaat van het algemene beeld dat er minder wedstrijd gevaren wordt. Dat dit niet vanzelf gaat ben ik inmiddels na mijn 1^e jaar als wedstrijdcommissaris wel achter. Ik wil dan ook graag iedereen die heeft geholpen om dit seizoen weer tot een succes te maken bedanken voor hun inzet en hulp en hoop dat ik de komende jaren weer op jullie kan rekenen om nog meer boten aan de start te krijgen!

Op naar 2017!

Foto: Eize Hoekstra

Ontwikkeling van de deelnemersaantallen bij wedstrijden voor 16m², 2013-2016

Eindstand jaarprijs 16m²

Door Harmen Bouwstra

We hadden gedacht door de spelregels wat te veranderen dat we in 2016 een andere winnaar zouden krijgen .....

plaats	zeilnummer	naam	regio	punten	geldige series
1	4391	Bas Mandemaker	WZ	160	6
2	4446	Jeroen van Catz	WZ	132	5
3	4104	Gerrit Hofstra	NO	124	4
4	4451	Theo Dik	NO	123	4
5	4328	Thijs Kort	NO	118	3
6	4394	Geert Geelkerken	WZ	112	6
7	4360	Wouter van Catz	WZ	106	4
8	4325	Jaap Jongsma	NO	100	4
9	4296	Albert Visser	NO	95	3
10	3777	Reinout Klapwijk	WZ	91	4

Foto: Eize Hoekstra

Foto: Eize Hoekstra

Wedstrijdagenda 2017

	april	wedstrijdserie	vereniging	
	15-16	Paashaas	Reeuwijk	
	22-23	Opening Sneekweek	Sneek	
	29-30	TT van Nieuwkoop	Nieuwkoop	
	mei			
	06-07	Gouwe Ouwe	wsvr Kralingen	
JP	13-14	NK Sprint	Kralingen	*
	25-28	Kleine Sneekweek	Sneek	
	juni			
JP	03-04	Goudse Zeilweek	Reeuwijk	*
	10-11	Hollandweekend	Loosdrecht	
	17-18	VWDTP Regatta	Paterswolde	
	17-18	Houtevement	Sneek	
JP	17-18	VeenbonkenCup	Nieuwkoop	*
	24-25	Zomerwedstrijden	Sneek	
	juli			
JP	1-2	Vrijbuitenweekend	Loosdrecht	*
	13-16	Kaagweek	Kaag	
JP	21-27	Schildweek	Steendam	*
	29-30	Voor-Niwa	Nieuwkoop	

	augustus			
JP	5-10	Sneekweek	Sneek	*
	12-13	Niwa	Nieuwkoop	
	19-20	Culisail	Zevenhuizen	
	26-27	Rabenhauptwedstrijden	Paterswolde	
JP	24-27	Nederlandse kampioenschappen	Sloten	*
	september			
JP	9-10	Klassenevenement	Roermond	*
	23-24	Na-Kaag	Kaag	
JP	23-24	Wiedebokaal	Wiedebokaal	*
	23-24	Sluiting Sneekweek	Sneek	
	oktober			
	7-8	PIP	Loosdrecht	
JP	14-15	Seizoensfinale	Roer en Zeil Gouda	*
	november			
	25-26	Oliebollenwedstrijden	Zuidlaren	
	december			
	9-10	Midwinter	Kralingen	
JP	Telt verplicht mee voor jaarprijs			
JP	Telt mee voor jaarprijs			

Speerpunt nieuwe leden

Door Harmen Bouwstra

Het bestuur heeft voor 2016 twee speerpunten. Daaronder het werven van nieuwe leden. De 16m² is in aantallen gemeten na de Laser- en de Optimistklasse de klasse met de meeste meetbrieven. Het leden aantal is stabiel op circa 270 à 280 leden. Geconstateerd is dat sinds 2002 ongeveer de helft van de boten van eigenaar gewisseld is, maar van de nieuwe booteigenaren is de helft geen lid. Voor een bemanningslidmaatschap is er een gereduceerd tarief geïntroduceerd. Wij zien hierin mogelijkheden om weer te groeien naar 300 leden. De organisatie van onze klassenorganisatie staat op de rit en alle middelen zijn gereed voor groeiscenario van de 16m² klassenorganisatie.

De klassenorganisatie ziet het lidmaatschap van de leden als betrokkenheid bij de 16m² als wedstrijdklasse en als ondersteuning van de leden voor de activiteiten van de klassenorganisatie. De extra inkomsten vloeien direct terug naar de leden in de vorm van extra faciliteiten tijdens evenementen.

In 2016 zijn wij met het Watersportverbond overeengekomen dat ook een bemanningslidmaatschap direct gekoppeld wordt aan een startlicentie voor deelname aan wedstrijden.

Voordelen lidmaatschap

De elf voordelen van het lidmaatschap zijn:

1. betrokkenheid bij de 16m² klasse;
2. ondersteuning klasse organisatie (jaarkalender, evenementen, website);
3. stemrecht tijdens Algemene Leden Vergadering voor volwaardige leden;
4. startlicentie bij het Watersportverbond voor bemanningslidmaatschap;
5. gratis deelname jubileumevenement;
6. korting deelname Seizoenfinale;
7. korting deelname NK;
8. jaarlijks 16m² magazine;
9. nieuwsbrieven met tips & tracks om sneller te zeilen;
10. voordelige botenmarkt;
11. gebruikte zeilen aanbieden.

Met al deze voordelen zijn we erin geslaagd om het ledental met 33 te laten groeien. Het is dan ook een groot genoegen om bij het schrijven van dit artikel de namen van alle nieuwe leden te vermelden. Met name de mogelijkheid voor een bemanningslidmaatschap heeft veel nieuwe leden en betrokkenheid bij de 16m²-klasse opgeleverd. Het totaal van 33 nieuwe leden bestaat uit 23 full members en 17 crew members. Zeven lidmaatschappen zijn beëindigd.

Wie zijn onze nieuwe leden?

Full members: Jens Jongsma (4419), Jansje Hofstra (4378), Erik Groeneveld (4256), Eric van Staten (4311), Theo Helder (4308), Bob Heineke (4270), Co de Haan (4355), Ilse Helder (4019), Kees Slangen (2395), Bartine Boersma (4423), Brechtje van der Werf (4365), Durk Vis (4124), Allard Berveling (4426), Frans Hogeterp (4250), Hieko Seinen (4325), Otto Groen (4436), Albert Visser (4296), Baint Kramer (4287), Jaap van den Berg (3431), Reinier Siebrand (4338), Wim Pap (plan nieuwbouw), Gerwin Doff (3120), Rogier Slopsema (3820).

Crew members: Jontine Mooyman-Coren (4429), Anneke Visser Heida (4296), Martijn van Eijk (4149), Harriet Rupert (4085), Dieuwke Buikema (4336 en 4004), Anne Krens (4398), Marije van der Leij (4244), Elise Gruber (4256), Tiny Wagenaar-van der Gaast (4287), Ernst ter Meulen (4352), Roelie Kramer (4353), Oscar Willemsen (4369), Pauline van der Zee (4378), Ard Geelkerken (4394), Bin Krens (4398), Ilonka van der Zee (4419), Barry Herben (4435).

Lidmaatschap beëindigd

We hebben ook leden verloren. Alex Janssens (4412) ontviel ons in 2016. Er zijn mensen die hun boot hebben verkocht: Hans Beukers, Henk Stoffers, Eli Bosma, Jan Rijkmans, Yves Krimpenfort en - na meer dan 50 jaar lidmaatschap - Yde Jonker.

Nog geen lid?

Ben je nog geen lid dan is het via de website zo geregeld.

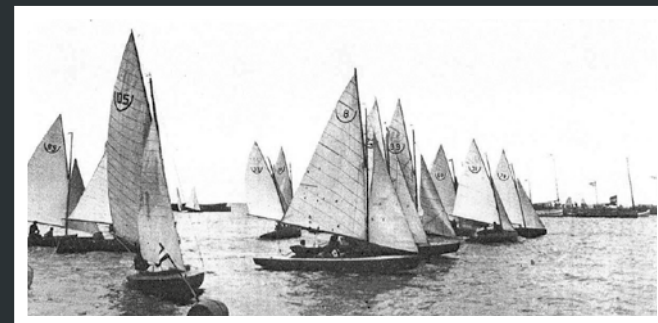
De jaarcontributie voor 2017 blijft ongewijzigd ten opzichte van 2016.

- volwaardig lid € 35,00
- bemanningslid (voor niet-booteigenaren) € 20,00
- donateur € 20,00

De geschiedenis van de zestienkwadraat

Door Siebe van der Zee

De watersport was rond 1910 een uitgesproken elitesport. Alleen welgestelde mensen kunnen zich permitteren een zeiljacht aan te schaffen en wedstrijden te varen.

Het bouwen van een zeiljacht was vakmanschap. De meeste rompen worden gebouwd op mallen en daarna komen de spanten erin. Een goed voorbeeld van dit soort schepen zijn de twaalfvoetsjollen en de regenbogen.

De eerste zeiljachtjes worden vaak geïmporteerd uit Duitsland. De Nederlandse jachtbouw staat anno 1910 nog in de kinderschoenen.

In het Friese Bergum woont een dorpskapper Hendrik Bulthuis. Het is een handige man, die in zijn vrije tijd allerlei bootjes bouwt. In 1922-1923 heeft hij zijn eerste boot ontworpen, waarschijnlijk naar Scandinavisch voorbeeld. Tot dat moment wordt er volgens Friese traditie met platbodemjachtjes gevaren.

Bulthuis had zich voorgenomen een boot te ontwikkelen voor een breed publiek. Daarom moet de bouwwijze gemakkelijk en betaalbaar zijn. De romp wordt van smalle latten gemaakt op mallen, die meteen als spanten dienst doen en dus gewoon kunnen blijven zitten. Het lastige branden van de gangen wordt hierdoor vermeden.

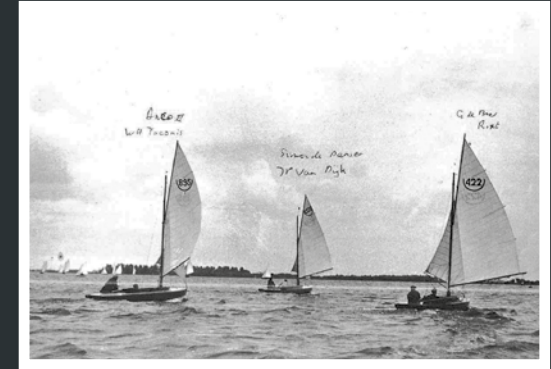
1939

Nieuwe
eenheidsklasse

1981

50-jarig
bestaan

2002

Botenbeurs
klassiekers

2010

Hoogst
uitgegeven
nr. is 4452

2014

16m² lijst
varend
erfgoed

Ontwikkeling

In samenwerking met de werf Zijlstra worden in 1924 twee boten van zes meter gebouwd. De kuiprand eindigt voor de mast en er wordt een kleine boegspriet gevoerd. De schepen worden de "Hieke" en de "Sip" gedoopt. Deze schepen kostten toen rond de 300 gulden.

Bulthuis wil echter een boot bouwen voor 100 gulden. Dit wordt de BM 12m²-klasse uit 1928. In 1930 ontwerpt hij vanuit de eerder gebouwde zesmeter de 16m²-klasse.

Het zeiloppervlak moest onder de 16 vierkante meter blijven vanwege de personele belasting die 1920 was ingesteld door minister Treub. Meer vierkante meters worden belast.

De 6 meter boten uit 1924 worden als voorbeeld gebruikt. In samenwerking met de Technische Commissie van de NNWB worden in 1931 de eerste schepen afgeleverd met een zeilteken van een halve boog onder het zeilnummer.

In de loop van 1931 wordt het ontwerp veranderd: de kuiprand wordt verlengd tot voor de mast, de spiegel wordt 60 mm breder en de boegspriet verdwijnt. Het wordt een beperkte eenheidsklasse waarbij de vorm van de kiel en het roer (nog) vrij zijn. Zo ook het gewicht van de kiel.

De naam van de klasse werd Noord-Nederlandse zestienkwadraatklasse. Het KNWV in het westen had al een 16m²-klasse. Dit is een teakhouten schip met een torentuig. Deze klasse heeft maar een paar jaar bestaan.

De 49 zorgt voor een enorm vervolg

De eerste zestienkwadraat volgens de originele NNWB-tekening is de 49, die gebouwd werd door de firma Visser uit Paterswolde. Alle schepen daarvoor verschillen iets van elkaar. De 16m²-klasse groeit als kool. Het ontwerp en de bouwwijze blijken een schot in de roos te zijn.

Tot 1935 zijn er al 246 schepen ingeschreven. Aan het eind van 1937 staat de teller op nummer 400. Door de recessie gaan ook veel bouwbedrijven uit Friesland zestienkwadraten bouwen, omdat de bouw van huizen

tot stilstand is gekomen. Bekende namen zijn de Gebr. Eekhof uit Joure en de firma Olij & van der Wey en Kuipers uit Sneek. Kuipers bouwt zelfs met een levertijd van 14 dagen!

Ook verhuurwerven in Sneek bouwen zestienkwadraten. Hier is een aantal bekende namen: Syperda met de 'Gretha's', de gebroeders De Dood met de 'Amateur's', Alberda met de 'Algri's', Moedt & Visser en Nooitgedaght uit IJlst. In Holland bouwt de werf Kraaier uit

Zaandam veel boten

Zelfgebouwde schepen worden vaak van vurenhout gebouwd om de kosten te drukken. Deze scheepjes zijn geen lang leven beschoren.

De werven uit Paterswolde, Visser en Helder bouwen in opdracht de rompen van mahonie. Ze zijn wel duurder maar deze schepen gaan ook veel langer mee en zien er prachtig uit.

Niet eerlijk

In 1938 begint het te borrelen binnen de klasse. De beperkte eenheid geeft aanleiding tot grote snelheidsverschillen. De technische commissie van de NNWB gaat testen met verschillende kiel- en roervormen. De 5 van Wiebe Talman en de 63 van Geert Vegter worden hiervoor ingezet.

Uiteindelijk wordt er gekozen voor de kiel en roervorm van de 575 van de heer Smith uit Hindelopen. Een korte kiel met een loden ballast van 80 kg en een los roer met scheg geven de beste resultaten. Ook worden de tekeningen verfijnd. Het is nu niet meer mogelijk de zeeglijn negatief te laten lopen, voor meer snelheid door een langere waterlijn. De zogenaamde kattenrug komt niet meer door de meting. Ook verdwijnt het midzwaard.

In 1939 wordt de nieuwe eenheidsklasse ingesteld. Alle nummers boven 625 krijgen een stip onder de boog, alle lagere niet aangepaste nummers worden in de toerklasse ingedeeld. Tijdens de Tweede Wereldoorlog worden er veel schepen gebouwd door zelfbouwers die na de oorlog massaal voor meting worden aangeboden.

Lood wordt schaars en er wordt geknoeid met het gewicht, want een lichtere boot vaart sneller! Een gietijzeren ballast van één gieterij wordt toegestaan.

Nationale klasse

In 1950 gaat de klasse over van de NNWB naar het KNWV en worden de bouwvoorschriften opnieuw verfijnd en aangepast. De ballast wordt een eenheidsproduct van de Noord Nederlandse IJzergieterij uit Foxhol. De middelste kielbout gaat door spant 4 en de wandputtingen gaan 60mm naar achter. Dit alles naar aanleiding van de (illegale?) bouwwijze van Alberda uit Sneek. Hij liet de kont 25mm zakken waardoor het schip theoretisch sneller zou worden.

Alle schepen boven het nummer 2500 moeten voldoen aan de nieuwe eisen en krijgen een streep onder de boog. De klasse wordt de nationale zestienkwadraatstreepklasse genoemd en de onaangepaste schepen uit de vorige eenheidsklasse worden nu de stipklasse genoemd.

Alle wind in de zeilen

Hangbanden, trapeze en zelflozers maken het zeilen veel spectaculairder en met de intrede van dacron zeilen wordt de 16m² een planeerboot. Er wordt zelfs gesproken over het toelaten van een spinaker. In de

jaren zestig worden er jaarlijks meer dan 100 boten gebouwd.

De werf van Kerkhoven & Jansma uit Aalsmeer bouwt schepen aan de lopende band met rompen die verlijmd worden met hol en bol geschaafde latten. Door deze bouwwijze gaat het bouwen van een romp veel beter en sneller en werd het schip zelf goedkoper!

Aan de Sneekweek en sommige kampioenschappen doen meer dan 100 deelnemers mee! De 16m² klasse is de grootste van Nederland!

Tijdens het 50 jarig bestaan van de klasse in 1981 wordt nummer 4300 uitgegeven. In samenwerking met de TC van het KNWV worden de maten van het grootzeil beter vast gelegd. In 1992 wordt de meting van de romp veranderd. Voorheen werden de dieptematen van de romp bovenlangs opgenomen, nu wordt het met een lijn onderlangs gedaan. De dieptematen van het voor- en achterschip staan nu ook vast.

Het meetformulier met de daarin vermelde tolerantiematen wordt openbaar gemaakt en maakt nu een onverbrekkelijk geheel uit met het meetcertificaat. Eind negentiger jaren stagneert de bouw van nieuwe schepen. Het arbeidsloon wordt een te zware belasting op de aankoopprijs. Na 2010 zijn er geen nieuwe schepen bij gekomen. Het hoogste uitgegeven nummer is nu 4452.

Door het toepassen van epoxy en het verhogen van de wrangen in de kuip worden veel uitgezeilde rompen weer wedstrijdklaar gemaakt.

De ontwikkeling van de zeilen en de rondhouten gaat gewoon door. Het toepassen van de verlengde zeilatten in het grootzeil is een grote vooruitgang. Door de toepassing van lichtgewicht beslag en lichtgewicht rondhouten blijft de de klasse voor jong en oud een sportief schip.

Vanaf 2002 is de klasse ook deelnemer van de klassieke botenbeurs te Enkhuizen. Verschillende "old timers" zoals de 247, een Helder uit 1936 met lange kiel en aangehangen roer en de 2201 (een echte door Alberda gebouwde puntklasser met katoenen tuig) zijn daar aanwezig geweest.

Nu staat de klasse ook op de HISWA-klassiek te Amsterdam.

Sinds 2014 staat de 16m² vermeld in de lijst varend cultureel erfgoed.

Het is en blijft een bijzonder schip!

Met de vriendelijk bediening, de goede stabiliteit, het planeren, de grote schoonheid en de vele wedstrijdactiviteiten heeft de zestienkwadraat nog een schitterende toekomst voor de boeg.

Oude herinneringen

Het zeilseizoen 1992, wat deed jij 25 jaar geleden?

Door Harmen Bouwstra

Een nieuwe rubriek om oude herinneringen op te roepen. We gaan terug naar 25 jaar geleden, het zeilseizoen 1992 in de 16m²-klasse. Hiervoor heb ik alle oude Nieuws & Praten van 1992 tot en met voorjaar 1993 doorgebladerd en ik stel vast dat 1992 een bewogen jaar was in de geschiedenis van de 16m² met veel wind en vooral met veel rumoer. Vanzelfsprekend schrijf ik hierin vanuit mijn eigen belevenis van dit zeilseizoen. Onvermijdelijk is dat hierin leuke en minder leuke dingen aan de orde komen die niet onvermeld kunnen blijven, maar het geenszins de bedoeling is om hiermee oude koeien uit de sloot te halen. Voldoende om deze glossy helemaal mee vol te schrijven, maar ik moest mij helaas beperken tot twee pagina's.

De Nieuws & Praat, indertijd het contactorgaan van de 16m²-klassenorganisatie, lag maandelijks kort na de vouwavond in het clubhuis van Elfhoeven op de deurmat en waarin alle informatie over de zeilwedstrijden, van het bestuur maar ook geboortekaartjes, in memoriams, nieuwe leden, opzeggingen en adreswijzigingen. En er was altijd plaats voor leden die zich ergens over wilde uiten.

Vanaf de ALV 1992 bestond het bestuur uit Jetze van der Goot, Catrienus de Jong, Truus-Huizinga-Nijdam, Dini Perdok-Blaauw, Siebe van der Zee, Lucas van den Brekel, Gerrit Kuper, Donald Feldmann, Rien den Oudsten en Jan de Haas. En als rayonvertegenwoordigers Peet Zijlstra, Martin Binnendijk, Truus Huizinga-Nijdam, Pieter Bleeker, Henk Hoogwaerts, Hans Serné, Bas Mandemaker, Maarten Jamin en Harmen Bouwstra.

Het ledental was rond de 750 en er werden 6 nieuwe boten gebouwd (4394-4399). Op initiatief van Donald Feldmann en Rien den Oudsten werd gestart met een plan van de gezamenlijke rayonvertegenwoordigers waarin de beste vijf van iedere regio mogen deelnemen aan de nationale Regiofinale. De KWV De Kaag start met het initiatief 16x16. Tijdens de Sneekweek wordt in de 16m² Holland-Friesland gevaren. Pyt Zwart was toen nog een jonge vent. Kortom de start van een fantastisch zeilseizoen. Er wordt nog gevaren met de Olympische puntentelling.

1992

1992

In de Nieuws & Praat van februari verscheen een opiniestuk overgenomen uit het maandblad Wedstrijdzeilen waarin door mr. Karel Beukema toe Water op heldere wijze uitleg geeft waarom naleving van de regels van groot belang is voor de wedstrijdzeilsport. Niemand kon op dat moment vermoeden dat het juist op dit punt mis zou gaan in 1992.

Ondanks de 750 leden kwamen er slechts 31 leden opdagen tijdens de ALV van 1992. De voorgenomen besluiten van het bestuur waren snel genomen. Er verschijnen over de matige opkomst twee artikelen in de N&P van de voorzitter en van mijzelf met als titel: "Bestuur in de kou, snel gedaan met de KO".

De Nieuws & Praat van april opent met de mededeling dat de NNWB-kampioenschappen niet langer worden beperkt door de inschrijving van maximaal 25 deelnemers en dat alle inschrijvingen worden geaccepteerd, al zijn het er 100.

Het droeve bericht "in memoriam" van het overlijden op 36-jarige leeftijd van Bert Seinen rayonvertegenwoordiger Friesland en zeilende in de 3556 en vanaf 1990 in de 4302.

Uit een enquête met 66 inzendingen per post blijkt onder andere dat 66% de N&P uitvoerig leest, 33% vluchtig en 1% soms. Cijfers waar de redactie en de klasse trots op mogen zijn!

Het KE op de Beulakerwiede ter voorbereiding op het NK trok 46 deelnemers en wisselende

weersomstandigheden. Ewoud Krens in zijn spiksplinternieuwe boot, de Jan-Willem Hendrik (4398), Bauke Kuipers (4375) en Maarten Jamin (4233) vielen vroegtijdig uit. Daarentegen slaagde Jeroen de Groot erin om met mijn persoon aan de fok met averij aan respectievelijk de trapezedraad (zwemmen), de fokkeschoot, de cunninghamhole, het lummelbeslag en de gaffelklauw wel in alle wedstrijden te finishen. Het venijn kwam aan het einde. Lodewijk Baas, zeilende met Hans van Weelden met drie eerste plaatsen en de gedachte winnaar, werd vanwege een stuurmanwissel dat volgens de wedstrijdregels niet was toegestaan, uitgesloten voor een aantal wedstrijden waarmee de rest een plekje opschoof. Jaap Jongasma werd alsnog winnaar.

Tijdens het pinksterweekend van De Bloemert aan het Zuidlaardermeer valt de 4018 van Rob Klein uit de kraan op stenen en zeilt het weekend niet meer. De schade is te overzien.

Tijdens de Blauwe Handweek op de Beulakerwiede wordt voor de laatste keer gestart vanaf de starttoren. Er wordt gewerkt door de Stichting De Blauwe Hand gewerkt aan een permanent startschip.

De Nieuws & Praat van augustus opent de nieuwe redactie met de tekst: "priemieramente volere noi Annette e Lucas ringraziare per il attendre durante. La l'anni passato di societa giornale e buona fortuna dentro Italia". Lucas van den Brekel & Annette van der Knaap zijn een aantal jaren redacteur geweest en moeten in verband met vertrek naar Italië hiermee noodzakelijk stoppen. Kerst & Jansje Koopmans nemen het over en starten met deze tekst.

Ruud & Truus Ruiterman maken in de N&P bekend dat zij stoppen met wedstrijdzeilen en reden waarom en de 4180 is al snel verkocht.

Tijdens de Sneekweek wordt gestart in drie groepen: A1, A2 en B. Jeroen de Groot loopt in de eerste wedstrijd schade op en gaat direct naar huis. Hans van Drunen heeft in de laatste wedstrijd over bakboord varend een aanvaring met een stuurboord boot uit een andere klasse die hij niet gezien heeft en krijgt een diskwalificatie, maar wint toch de hoofdprijs in de A1.

De teamwedstrijden Holland-Friesland verliepen spectaculair. Het Hollandse team was erin geslaagd om een team gelijkwaardig aan het Friese team op het water te krijgen. Afspraak was de sterkte van de teams op elkaar afgestemd zouden worden en bij iedere aanvulling van een sterke Hollandse zeiler zette de Friezen een nog sterkere zeiler in. Ik kan nu wel bekennen dat ik als teamleider van het Hollandse team de laatste sterke aanvulling pas op het allerlaatste moment bekend maakte bij de teamleider van het Friese team Peet Zijlstra. Toch wonnen de Friezen de eerste wedstrijd met overmacht waarna de Hollanders twee sterke wedstrijden nodig hadden om de achterstand bijna goed te maken, waarmee het verschil voor de laatste wedstrijd nog 1,25 punt was in het voordeel van de Friezen. De vierde wedstrijd was beslissend en met een 6 Bft. Een spannende strijd tot het moment dat Pyt Zwart van het Friese team omsloeg was duidelijk het puntenverschil overbrugt zal worden en de Friezen ontgoocheld. De overmacht werd uitgebuit en uiteindelijk finishten het volledige Hollandse team als nummer 1, 2, 3, 4 en 5 voor het restant van het Friese team een verschil van 33,75 >

punten en daarmee ging de eindoverwinning naar het Hollandse team. Er werd met respect voor elkaar sportief gestreden en er indertijd werd nog een volledige Sneekweek baan gevaren en dat betekende een zware dagtaak met de reguliere wedstrijd daarna.

Team Friesland

Pyt Zwart (4208), Rene Schildkamp (4280), Baint Kramer (4287), Bouke Kuipers (4375), Johan Dooper (4394), Catrienus de Jong (4350) en Peet Zijlstra (4310).

Team Holland

Harmen Bouwstra (4233), Jaap Spaargaren (4288), Martin Baas (4331), Hans van Drunen (4346), Jeroen de Groot (4396), Ewoud Krens (4398) en Jan Willem Hobbeling (4374)

Het NK op de Beulakerwiede telde 96 deelnemers. Jawel, je leest het goed. Er werden drie selectiewedstrijden in twee groepen met 48 deelnemers gevaren en vier kampioenswedstrijden voor de top 25 en de rest verdeeld over groep 2 en 3. Een fantastisch evenement totdat er in de eerste kampioenswedstrijd een winddraaiing voorkwam waarbij het veld in de kampioensgroep volledig door elkaar ging en de baan bezeild werd. De laatste in de kampioensgroep werden door de eerste uit de 2e groep die 15 minuten later gestart waren voorbijgezeild. In de N&P lees ik dat Maarten Jamin (4233) gestart in groep 2 met gevoel voor humor al zwaaiend de kampioensgroep voorbij zeilde. De wedstrijd werd echter niet afgebroken en een aantal zeilers diende bij terugkomst in de haven een protest in om de wedstrijd ongeldig te laten verklaren. En zo geschiedde op de late zaterdagavond.

Morgen nog drie wedstrijden varen voor de kampioensgroep.

Vreugde en verdriet lagen deze avond dicht bij elkaar omdat de Terri Bell's Jazz Band er een fantastische feestavond van maakte en de Friezen op de banken kreeg toen "Frysk bloed tsjoch op!" werd gespeeld.

Bij dagenraad op zondag werd het protest heropend, omdat het protestcomité slecht geslapen had en ontdekte dat ze een aanmerkelijke fout hadden begaan. De wedstrijd werd weer geldig verklaard en nog maar twee wedstrijden te varen vandaag. De laatste wedstrijd zou nog veel stof doen opwaaien door het onsportief zeilen van een aantal zeilers al dan niet direct betrokken bij de titelstrijd. Gevolg Lodewijk Baas met Hans van Weelden werden geheel op eigen kracht kampioen en een protest inzake het onsportief zeilen waarbij één zeiler werd uitgesloten (DND). De gebeurtenissen tijdens dit kampioenschap zijn naderhand nog veel over gesproken en geschreven in diverse watersportbladen zoals reacties in de N&P en KWS Journaal en twee Hoger Beroepen inzake de eerste kampioenswedstrijd en het onsportief zeilen in de laatste wedstrijd werden voorgelegd aan de Zeilraad. De Zeilraad hield de kampioenswedstrijd voor geldig. Peter Schouten (4267) werd voor een half jaar geschorst voor deelname aan zeilwedstrijden.

De nationale Regiofinale kreeg zijn primeur bij een zeer gastvrij Elfhoeven op Reeuwijk. Hiermee was duidelijk dat een nieuw evenement was geboren voor vele jaren zeilplezier.

In het **streekmuseum Bergum** en in het scheepvaartmuseum in Sneek worden tentoonstellingen gewijd aan de legendarische Hendrik Bulthuis. Het seizoen wordt in het noorden door de Hendrik Bulthuisgroep volgens een eeuwenoude traditie afgesloten met een bowlingavond in Heerenveen.

De jaarprijzen worden gewonnen door:

Jaarprijs westen:	Hans van Drunen
Helderbeker:	Wiebe Kort
Rietschietersplank:	Jan Willem Hobbeling
Kardinaalsbeker:	Rob Klein
Graspolbeker:	Jaap Korver

Volgend jaar gaan we terug naar het jaar

1993

Heeft u anekdotes die niet onvermeld kunnen blijven, laat het me weten.

Uitslagen

Paashaas Reeuwijk (33)

- 1) 4359 Lodewijk Baas
- 2) 4346 Hans van Drunen
- 3) 4290 Leo Both

Houtevenement Sneekermeer (26)

- 1) 4375 Bouke Kuipers
- 2) 4325 Jaap Jongma
- 3) 4328 Wiebe Kort

Sneekweek Sneekermeer (75)

A1

- 1) 4346 Hans van Drunen
- 2) 4328 Wiebe Kort
- 3) 4375 Bouke Kuipers

A2

- 1) 4233 Harmen Bouwstra
- 2) 4354 A. Andringa
- 3) 4336 Jappie Hoekstra

B

- 1) 4200 W.R. Wymenga
- 2) 4378 Anton de Best
- 3) 3219 A. Reitsma

NNWB Sneekermeer (34)

- 1) 4394 Baint Kramer
- 2) 4346 Hans van Drunen
- 3) 4328 Wiebe Kort

NK Beulakerwiede (96)

Kampioensgroep

- 1) 4359 Lodewijk Baas
- 2) 4346 Hans van Drunen
- 3) 4328 Wiebe Kort

Groep 2

- 1) 3866 Dries Swart
- 2) 4208 Pyt Zwart
- 3) 3820 Dick Wayboer

Groep 3

- 1) 4307 Bert Broer
- 2) 3954 Theo Dik
- 3) 4383 Henk Wieringa

Primus Inter Pares Loosdrechtse Plassen (20)

- 1) Henk Kuiper (spanker)
- 2) Ruud den Outer (soling)
- 3) Martin Heineke (sharpy)
- 14) Lodewijk Baas (16m²)

Regiofinale Reeuwijkse Plassen (16)

- 1) 4346 Hans van Drunen
- 2) 4386 Henri Boere
- 3) 4375 Bouke Kuipers

Midwinter Nieuwkoopse Plassen (19)

- 1) 4359 Lodewijk Baas
- 2) 4346 Hans van Drunen
- 3) 4369 Gerard van Drunen

16m²

Semaine de Golfe du Morbihan 2017

Vorig jaar heeft u in dit magazine een verhaal kunnen lezen over vier kwadranten die het Hollandse water een week verruilden voor een avontuur op Frans water. Die boten zijn een weekje naar de Golfe du Morbihan geweest in Zuid-Bretagne. Dit evenement wordt om het jaar georganiseerd en is een absoluut uniek. Er wordt gevaren op een binnenzee, een uitzonderlijk natuurlijk erfgoed. De 'kleine zee' zoals het ook genoemd wordt, biedt een uitzonderlijke vaaromgeving op beperkt tij en zilt water. De schoonheid van het landschap is de weerspiegeling van een rijk en bewaard, natuurlijke erfgoed. Aan deze binnenzee liggen 17 dorpjes en plaatsjes die allemaal meedoen aan dit evenement. Wij hebben uiteindelijk zes locaties kunnen bezoeken en overall is iedereen buitengewoon gastvrij en gemoedelijk. Dit is een groots evenement dat nog heel eenvoudig van opzet is en nog niet vercommercialiseerd. Heel prettig. En dan heb je natuurlijk de Franse keuken die het gehele verblijf extra aangenaam maakt.

Dit jaar vindt het evenement plaats van maandag 22 tot en met zondag 28 mei.

Oorsprong

Aan het eind van de jaren 1990 heeft de Provinciale Raad bedacht dat Morbihan de kern van een nieuw en origineel maritiem evenement moest worden, met aandacht voor de nautische en culturele Golfe-activiteiten, voor het hoogseizoen en gratis open voor het grote publiek.

In 1998 zijn Paul Belenfant en William Vogel, beiden kenners van de Golfe en ervaren zeilers, gezamenlijk met het nautische bureau Grand Large een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van een dergelijk evenement. Na enige studie en overleg met alle mogelijke deelnemende partijen is de eerste editie in 2001 van start gegaan. De productie van het evenement ligt bij het departement van Morbihan en wordt gesteund door publieke en private partners.

Uitgangspunt

Het doel is een internationaal maritiem festival en het samenbrengen van zeilschepen van alle categorieën, hetgeen plaats moet vinden in de week van Hemelvaart, overal in de Golfe de Morbihan.

Schepen

Traditionele zeilboten en klassiekers, schepen en scheepjes met karakter, Frans en Europees. De zeilschepen van de Franse Atlantische kust zijn in de meerderheid, maar het evenement trekt ook in de minderheid die van de Middellandse Zee, de Engelse Cornwall, van de Noordzee.

Acteurs

De drie tot vierduizend zeilers worden gratis geregistreerd. Al deze zeilers zijn pure amateurs die alleen voor het plezier komen, om elkaar te ontmoeten en te zeilen in een mooie omgeving en in een authentieke maritieme sfeer.

Zij zijn de gasten van de "Semaine du Golfe". Clubs en verenigingen uit de Golfe-gebied werken actief aan de organisatie en uitvoering van het evenement op het water en zijn verantwoordelijk voor de indelen van de regatta. Vrijwilligers uit plaatselijke verenigingen organiseren de ontvangsten, markten en verlenen diensten aan zeilers en bezoekers en dan zijn er natuurlijk nog de gebruikelijke muzikanten en exposanten. >

Programma

Maandag, 22 mei 2017 rond 12.30 uur - Opening van de parade

Alle schepen varen de Golfe op naar de vuurtoren van Port-Navalo. Bij deze vloot melden zich ook grote tall ships zodat het geheel er imposant uitzien. De parade vaart via het Grand Canal naar Toulindac en eindigt tegenover het Eiland van de Monniken.

Dinsdag, 23 mei 2017 - "Dinsdag van het eiland van Arz"

De honderden boten liggen in de late voormiddag voor anker of langs het eiland en genieten van de grote picknick op het beboste gebied met uitzicht op de eilanden en het strand. Ze kunnen deelnemen aan de festiviteiten met de bevolking van Ildaraise.

Woensdag 24 mei 2017 - Flottielje zeilen - deel 1

Iedereen zal een programma varen dat aangepast is aan de kenmerken van zijn boot. Sculls wedstrijd, de ronde van het Eiland van de Monniken of een geselecteerde alternatieve passage.

Donderdag, 25 mei 2017 - Flottielje zeilen - deel 2

Gedurende de avond in de verschillende havens van de diverse vloten.

Vrijdag 26 mei 2017 - Flottielje zeilen - deel 3

Gedurende de avond in de verschillende havens van de diverse vloten.

Zaterdag 27 mei 2017 - Grand Parade

De Grand Parade verenigt alle vloten die tot dan afzonderlijke routes zeilden voor een majestueuze vaartocht van de baai van Quiberon naar het hart van de Golfe. De schitterende apotheose!

Zondag 28 mei 2017 - Sluiting van het dorp van Vannes

Op de laatste dag van het evenement is er een speciale bijeenkomst in Vannes voor te gasten van het evenement.

Algemene informatie

De afstand naar Vannes in Zuid-Bretagne is vanaf Utrecht een kleine 1.000 kilometer. Achteraf is ons dat allemaal reuze meegevallen. Rond 8.00 uur is iedereen onafhankelijk van elkaar vertrokken 19.00 uur was iedereen op de plaats van bestemming. De vertrek datum voor 2017 moeten we maar in overleg vaststellen, maar zondag lijkt voor de hand te liggen.

Het programma had meer te bieden dan wij aanvankelijk begrepen. Iets wat we zeker gemist hebben is de Grand Parade op zaterdag. Door onbekendheid en agenda's zijn we zaterdag naar Nederland gaan rijden en dat hadden we zeker een dag later moeten doen. De Grand Parade was spectaculair en om niet te missen.

Overnachtingen

Er zijn diverse mogelijkheden zoals campings, B&B's en een beperkt aantal hotels. We hebben ook de gelegenheid om op een tallship te slapen, hoewel dat soms een kleine logistieke uitdaging wordt om 's avonds laat het schip weer te vinden. Maar het maakt de nautische beleving wel compleet. Zo alles bij elkaar zouden we van zondag tot en met zondag onderweg zijn. Een hele andere vakantie en een week om zeker niet te vergeten.

Info bij Reinout Klapwijk of Paulus Mooyman en op www.semainedugolfe.com

Foto: Eize Hoekstra

Botenbeurzen 2016 en 2017

Door Harmen Bouwstra

RAI
Amsterdam
8 t/m 12 maart 2017
hiswarai.nl

Het afgelopen jaar heeft de 16m²-klasse zoals gebruikelijk op de beurzen Boot Holland in Leeuwarden en op de HISWA in de RAI in Amsterdam gestaan. Op beide beurzen met twee boten; een klassieker 2201 van Peter Bijnen en op Boot Holland de 3867 van Jens Jongma. Op de HISWA de 4451 van Bert Dalmolen/Theo Dik. In november is daar nog een nieuwe beurs bijgekomen. Dat is de klassieke schepenbeurs in Den Helder. Bij het streekmuseum in Bergum is in november een doorlopende expositie van Hendrik Bulthuis geopend.

Enige hilariteit ontstond toen wij enkele weken voor de HISWA het bericht ontvingen dat de 4451 van Bert Dalmolen verkocht is aan Theo Dik en de boot al in Veendam zou staan. Van Theo mochten we de boot ophalen. Deze stond bij Gerrit Hofstra in Oppenhuizen. Dat scheelde een stukje rijden. Hoewel rijden, op de A6 bij Lelystad stonden we met twee lekke banden. Amsterdam was nog ver. Geholpen door de firma Burgwal uit Lelystad die ons van twee nieuwe wielen voorzag, met banden en lucht konden we de reis voortzetten en nog op tijd voor de beurs.

De formule met een klassieker en een modern wedstrijdschip trekt veel aandacht. Het stalletje van Marijke van der Zee met de zelfgemaakte sleutelhangers is een grote hit. Van de HISWA-organisatie ontvingen we het bericht dat de klassieke hoek de hoogste score behaalde van de gehele HISWA. Voor ons is wel duidelijk dat onze stand de meeste aandacht trok.

In 2017 hebben we al weer twee plaatsen gereserveerd op de HISWA en Boot Holland. We zijn ook van plan om naar de klassieke botenbeurs in Den Helder te gaan. We kunnen met al deze beurzen altijd rekenen op Siebe en Marijke van der Zee met in hun kielzog Teun Keessen en Ben van Rooyen. Ze zorgen voor de opbouw en bemanning van het klassieke deel van de stand. De bemanning bij het moderne wedstrijdschip wordt op toerbeurt gedaan en we zijn hiervoor steeds op zoek naar leden die graag een dagje of dagdeel mee willen draaien. Degenen die zich al eerder lieten verleiden vonden het erg leuk. Je krijgt vrij toegang tot de beurs en hebt de gelegenheid om een rondje over de HISWA te lopen.

Lijkt het je leuk, laat het ons weten.

Foto: Eize Hoekstra

Een nieuwe 16m² in Tasmanië

Het project begon op de Hiswa in maart 2016. Op de Hiswa stond een stand van varend erfgoed op de afdeling waar wij sinds een paar jaar staan. Een van de sprekers in die stand was Steve Knight, de voorzitter van de Australian Wooden Boat Festival Inc. Dit festival is het grootste maritieme festival in Tasmanie, Australië. De nadruk ligt sterk op zeilschepen en ze doen altijd ook hun uiterste best om Tall Ships vanuit Europa aan het festival te laten deelnemen. Steve Knight was op de Hiswa op uitnodiging van de Nederlandse vereniging tot behoud van het Varend Erfgoed. Twee actieve mensen in die club zijn Karin Meirik en Thedo Fruithof. Karin is tevens medewerkster

van het Bureau de Bretagne du Tourisme en in die hoedanigheid heeft ze ons een paar jaar geleden benaderd voor het meedoen aan de Golfe du Morbihan.

Thedo is al vele jaren actief met het zeilend varend erfgoed en vertegenwoordigt de Nederlandse vloot op internationale gebeurtenissen. Steve Knight wilde aanvankelijk schepen en klassen uitnodigen om naar Tasmanëe te komen voor de Wooden Boat Festival.

Op de Hiswa werd het idee geboren om in Tasmanië een authentieke Nederlandse zeilboot te bouwen. Bert van Baars werd bij deze discussie betrokken en

uiteindelijk kwam dit comité tot de conclusie dat een ouderwetse BM aan de eisen van authenticiteit voldeed. Een dag later werd ik gevraagd of wij als klasse dit konden ondersteunen.

Nu hebben we naar mijn weten heel weinig gegevens van een BM binnen de klassenorganisatie, maar des te meer kennis en gegevens van een normale 16m². Na een flinke discussie hebben we de club kunnen overtuigen dat als er dan toch een boot gebouwd moest worden, er beter een authentieke boot met goeie eigenschappen gebouwd kon worden dan een bootje met beperkte zeileigenschappen. Aldus ging het plan van start.

Bert van Baar heeft zich verdiept in de 16m² en veel ondersteuning gehad van onder meer Edwin Tijsterman, Siebe van der Zee en Geert Geelkerken. Daarnaast is er het nodige materiaal bijeengebracht door Geesje de Vries -Wassink, echtgenote van de vorig jaar overleden Bert de Vries (divers beslag), Theo Dik (set zeilen) en HarmenBouwstra (beslag). Daarnaast hebben ook Brasker (rondhouten) en Gurit (epoxy) voor de nodige materialen gezorgd.

We zijn overigens niet de enige klasse die meedoet aan het Festival. Zo gaan er vier tjotters naar Australië in speciale containers met climate control en gaat de Regenboog 56 - de Oranje - ook per container naar Tasmanië om deel te nemen.

Bert is de eerste week van december vertrokken met zes studenten van het Hout- & Meubileringscollege uit Amsterdam. De containers met de andere schepen en

het materiaal voor de 16m² zullen ergens eind december moeten aankomen. Tegen die tijd zullen Bert en z'n studenten de romp van de kwadraat af moeten hebben. Immers de afwerking en het in de epoxy zetten van de romp zal minstens vier weken duren. Uiteindelijk moet het gehele project klaar zijn en de boot te water worden gelaten tijdens het Australian Wooden Boat Festival van 10 tot 13 februari 2017. In datzelfde weekend hebben we dan onze ALV in Loosdrecht. Mooie samenkomst van gebeurtenissen!

Inmiddels krijgt het 16m²-project veel aandacht in de lokale en regionale pers. We staan al aardig wat keren in de Mercury, de plaatselijke krant. Ook een bericht over Hydrowood, de company die ons het hout sponsort, staat er bij. Het hout is afkomstig van bomen die al decennia op de bodem van oude stuwmeren staan en nu eindelijk worden geoogst: over uitgewaterd hout gesproken!

Wanneer gaat Henk Plaatje onze laatste aanwinst in Tasmanië meten?

Bert van Baar, leraar/scheepsbouwer in Nederland

Ik ben begonnen in het onderwijs toen ik na een lange tijd gewerkt te hebben als diesel-ingenieur, matroos en proces-operator in de olie-wereld het zat was om te werken in die industrie. Ik zag het mooie werk dat mijn vrouw had: zij was lerares op een Montessori-basisschool. Ik was verkocht en ben gestopt met werken als een technicus.

Na drie jaar studie kreeg ik mijn eigen Montessori-baan in Hoorn. Jawel, de stad die haar naam gaf aan Kaap Hoorn. We verhuisden vanuit Amsterdam naar een klein dorp in Noord-Holland. Een paar jaar later werden onze prachtige dochters geboren.

Mijn scheepsbouw kwam pas later toen ik een sabbatsverlof van 7 maanden had. In die tijd heb ik geleerd om mijn eigen boot te bouwen! Maar tijdens deze cursus, die drie maanden duurde, werd ik gevraagd om de Bootbouwschool over te nemen. Wauw! Dat klonk als muziek in mijn oren. Na ongeveer 20 jaar werken mocht ik jonge kinderen leren lezen en schrijven. Nu kon ik ook volwassenen leren hoe ze een houten boot konden bouwen! Dat was in het voorjaar van 2002.

Nu ik de trotse eigenaar van De Bootbouwschool ben heb inmiddels meer dan 70 boten gebouwd tijdens de cursussen en voor een commerciële bouwer. Dit heeft niet alleen mijn beroepsleven ten goede veranderd, in veel opzichten ben ik minder gestrest en heb meer plezier in het leven. Ik ben kort na de overname van de school gescheiden, toen ik mijn huidige vrouw Johanna ontmoette. Met haar deel ik nu een aangenaam en vreugdevol leven.

Na de financiële crisis in 2008, die het aantal klanten voor mijn bootbouw behoorlijk reduceerde, raakte ik in 2011 als leraar betrokken bij de scheepsbouw aan het Hout & Meubileringscollege in Amsterdam. Hier bouwen schoolklassen met maximaal 16 studenten hun eigen boot, van open zeilboten tot sloepen en alles daar tussenin. Ik heb nu zelfs een student die een houten vliegtuigje wil bouwen! OK, eigenlijk is dit ook maar een romp ..... maar toch!

In Tasmanië ben ik bezig met het bouwen van een 16m² in het Wooden Boat Centre van het mooie township Franklin. Ik voel me gelukkig en blij!

Zie ook: www.tasmanian16m2.wordpress.com

About the Australian wooden boat festival

Welcome to the award-winning MyState Australian Wooden Boat Festival, an exciting celebration of our nation's rich maritime culture and one of the world's most anticipated maritime events.

Held across Hobart's vibrant and bustling waterfront, the four-day festival brings together the largest and most beautiful collection of wooden boats in the southern hemisphere. From its humble beginnings in 1994, it has grown to become the most significant event of its kind in Australia.

Along with the exhibition of these beautiful boats, the festival delivers a lively combination of incredible local food, live entertainment, music, demonstrations and displays. Don't miss the Maritime Marketplace at Princes Wharf No. 1, the exciting Children's Circus School at Parliament House Lawns, the Tasmanian Fishing Industry display, the International Wooden Symposium, the Shipwrights Village and of course the wonderful display of classic and modern wooden boats across the waterfront.

The MyState Australian Wooden Boat Festival has all the elements of a summer celebration by the sea. Thanks to the assistance of the Tasmanian State Government, Events Tasmania, Hobart City Council and our generous sponsors, the MyState Australian Wooden Boat Festival is absolutely free!

Steve Knight, chairman

<http://www.australianwoodenboatfestival.com.au>

Interview

Interview Arjen Kort

Je bent actief in verschillende klassen. Is dat toeval? Kan je niet kiezen, leg eens uit? Wat is er zo leuk aan zeilen in verschillende klassen?

Ik verkeer in de gelukkige omstandigheid dat ik af en toe ook in de Pampus kan stappen. Ik vind de afwisseling erg leuk. Omdat ik aardig wat wedstrijden vaar, kom ik op deze manier ook andere tegenstanders tegen. In de zomer vaar ik meer in de 16m² en in de winter in de Pampus.

Wat vind je van het niveau van de 16m² zeilers in vergelijking met de andere boten waar je in zeilt?

Het niveau is in beide klassen hoog. Misschien is de top in de Pampus nu iets breder, maar in beide klassen zijn vooraanstaande namen dit jaar kampioen geworden.

De boot waar je in zeilt is gebouwd door je opa en heet Poask 14. Wat betekent die naam, kan je hier wat meer over vertellen? Zijn er ook andere boten met de naam Poask?

Naast de materiaalkennis, “therapeutische functie”, Mijn Pake (opa voor de niet-Friezen) heeft in totaal ruim 30 wedstrijdshopen gebouwd waaronder vijf zestienkwadraten, vijf twaalfvoetsjollen en drie Pampussen. Alle lattenboten zijn als Poask gedoopt. Poask is de geuzennaam voor inwoners van het dorp Terhorne, het dorp waar mijn Pake en Beppe zijn opgegroeid. Ik heb het zeilen geleerd in een piraatje met de toepasselijke naam Poaskje.

Afgelopen jaar heb je veel wedstrijden in de 16m² meegedaan. Komend jaar weer of heb je andere plannen?

Zoals het nu lijkt zal ik weer deelnemen aan een groot deel van de wedstrijden. Ook zal ik nog een of twee evenementen in de Pampus varen. Het seizoen zit zomaar weer vol.

Wat maakt de 16m² zo leuk ten opzichte van andere klassen?

Het mooiste van de kwadraat vind ik de afwisseling tussen tactiek, fysiek en techniek. Tactiek en techniek met minder wind en met meer wind kom ook de fysiek om de hoek kijken. Dat mis ik soms wel in de Pampus.

Afgelopen jaar werd je 25-ste op het NK, niet echt een plek waar we jou verwachten.. We kennen je ambities, hoe denk je deze te gaan bereiken?

Ja..... die 25-ste plek was even slikken. Ik was zelf niet goed genoeg en had mijn materiaal niet op orde. Dan is er niet zoveel voor nodig om deze einduitslag te realiseren in dit soort velden. Uithuilen en opnieuw beginnen. Ik kijk uit naar komend jaar en ik hoop dat ik dan mee mag doen om de prijzen. Welke prijs het dan zou worden? Ik zie het wel.

We zien gelukkig steeds meer jongeren in de 16m². Ook jij hoort eigenlijk nog steeds bij de jongeren. Wat denk je dat er voor nodig is om nog meer jeugd te krijgen in onze klasse?

Tja, dat ik op mijn 35-ste nog tot de jeugd behoort.... ik voel me gevleid. Ik denk dat de kwadraat als één van

de weinige klassen in Nederland nog mag rekenen op relatief jong veld. Dat zou moeten betekenen dat de komende jaren de velden redelijk stabiel blijven. Andere klassen, zoals bijvoorbeeld de Pampus kennen een behoorlijke aanwas aan nieuwe zeilers, maar de gemiddelde leeftijd van de Pampuszeilers ligt tientallen jaren hoger. Aannemelijk is dat deze zeilers dus ook eerder zullen stoppen. Ik denk dat het aan de start brengen van grote velden aantrekkingskracht heeft op potentiële deelnemers. Juist op multi-klassenevenementen als de Sneekweek en het Vrijbuitenweekend maak je hiermee als 16m²-klasse reclame!

We kennen allemaal het succes van de Pampus op dit moment. Met name in het noorden zijn er veel jonge zeilers in actief. Wat is er volgens jou nodig om de 16m² weer net zo succesvol te maken als de Pampusclub nu is?

Het succes van Pampus zit hem voornamelijk in de eenheid en eenvoud denk ik. Het schip nr. 1 is met diverse stuurmannen Nederlands kampioen geworden. Maar ook de 459, het nieuwste schip, kan kampioen worden. Omdat de top in de Pampus al breed en sterk is zoeken zeilers elkaar daar op. Ik denk dat de 16m² dezelfde potentie heeft als de Pampus. Daarom moet de 16m² niet het roer omgooien. Het NK Sprint is bijvoorbeeld zeer succesvol gebleken in de Pampus. Ik zeg: “beter goed gejat dan slecht bedacht”. Ik weet zeker dat dit concept in de kwadraat ook aanslaat. Daarnaast zijn het ook het trends die bepalend zijn. Dit had je vroeger al tussen de Vauriën en de Schakel, nu misschien tussen de 16m² en Pampus?

Wat mis je nog in de 16m²?

Je sprak net over mijn ambitie? De hoofdprijs van dat ene evenement mis ik nog, hahah! Maar nu even serieus, ik denk dat de 16m² een compleet schip is. Ik zou er weinig aan willen veranderen. Houd het simpel, zodat de bemanning bepalend is ten opzichte van het materiaal. Kwaliteit moet leidend zijn en niet de dikste portemonnee.

Wat is tot nu toe jou mooiste ervaring in de 16m²?

Daar kan ik heel kort over zijn! Na acht keer tweede te zijn geworden tijdens de Sneekweek wonnen Afke en ik eindelijk ons eerste bord in 2014. Na een spannende strijd met Thijs en Willy trokken we aan het langste eind en dat was echt een overwinning op onszelf!

Interview

Interview met Bob Heineke

Voor de zestienkwadraatzeilers die mij nog niet kennen, zal ik mij even kort introduceren. Mijn naam is Bob Heineke. Ik ben 26 jaar en ik studeer dit jaar af aan de Hogeschool van Utrecht voor de opleiding Bedrijfscommunicatie. Vanaf mijn vijfde ben ik gaan zeilen in de Optimist en ik heb nooit aan landelijke selecties op het IJsselmeer en dergelijke mee gedaan. Volgens mijn vader hoefde dat ook niet: "Je hoeft nog niet de plas af, want je kunt hier nog zat leren". Op mijn zeventiende begon ik bij mijn vader te bemannen in de Pampus. Het was van jongs af aan een droom om samen met pa kampioen te worden. In de Optimist en de Splash deed ik veelal niet mee om de prijzen en daarom was het voor mij een doel om alles van hem te leren, zodat ik een goede zeiler zou worden. Afgelopen jaar moest pa stoppen met wedstrijdzeilen, omdat hij door een te hoge bloeddruk het zicht had verloren in zijn rechteroog. Na bijna tien jaar een prachtige opleiding te hebben genoten bij pa aan boord kan ik terugkijken op een mooie tijd vol diepte- en hoogtepunten.

Uren maken

De afgelopen jaren heb ik structureel veel gezeild in de Flash, Pampus en Randmeer. En volgend jaar ga ik actief in de Finnjol zeilen. Daarnaast heb ik uitstapjes gedaan naar de Twaalfvoetsjol, Regenboog, Laser, Solo, Yngling en de zestienkwadraat. De vraag waarom ik in zoveel klassen heb gevaren, is vrij eenvoudig te verklaren. De afgelopen jaren heb ik er ook gewoon de tijd voor gehad. Ik studeer in juni 2017 af en in al die jaren ervoor heb ik naast mijn studentenleven al mijn tijd

gespendeerd aan zeilen. Dat deed ik omdat ik het prachtig vond en omdat je alleen maar een betere zeiler wordt door heel veel uren te maken. Als zoon van Martin Heineke krijg je simpel gezegd aardig wat kansen om in veel verschillende boten te zeilen. Ik deed dit dan ook graag omdat ik het spelletje leuk vind, dus 't maakte voor mij niet veel uit in welke boot dat was. Elke boot heeft zijn eigenaardigheden en dat maakte het mega-leerzaam. Het was vooral mijn eigen enthousiasme om uitstapjes te maken naar andere klassen. Ik denk dat je mij hoofdzakelijk in de Pampus, zestienkwadraat en Finnjol gaat tegenkomen de volgende jaren.

Waarom een zestienkwadraat opknappen?

Naast veel uren maken wordt je ook een completere zeiler als je veel verstand hebt van het materiaal zoals de zeilen, rondhouten en o.a. de romp. Dat is een van de redenen waarom ik een oude zestienkwadraat heb opgeknapt, om meer verstand van het materiaal te krijgen. Dat moet ook vertrouwen geven tijdens de wedstrijden als je 100% zeker weet dat het niet aan het materiaal ligt.

Daarnaast heb ik een vervelende periode gezeten waarbij ik in de knoop zat met mezelf en letterlijk van de bank moest komen. Dus een zestienkwadraat opknappen, waarbij de handen uit de mouwen gestoken moesten worden was een goede oplossing. Mijn zus wilde ook weer gaan zeilen en de zestienkwadraat is daar een uitgelezen boot voor. Nadat ik de PIP drie keer had gezeild, had ik 'iets' met de zestienkwadraat. De gevoeligheid van de boot aan

de wind (het reageren op de vlagen), het planeren en het feit dat je bijna iedereen als bemanning kan mee nemen zorgden ervoor dat het ik een gave boot vond. In 2011 heb ik samen met pa de 4270, een Veelenturf, gekocht en in 2016 ging hij pas te water. Ik voer in zoveel andere klassen dat de restauratie absoluut geen haast had, plus mijn zus kreeg ook het afgelopen jaar pas tijd om weer te gaan zeilen. We kochten overigens de 4270 omdat mijn vader vroeger de 4170 heeft gehad, ook een Veelenturf, net als de 4270.

Sportieve uitdaging

Naast de materiaalkennis, “therapeutische functie”, zeileigenschappen, bemanningsgemak en de fun om met mijn zus te kunnen zeilen in een boot is de uitdaging om te winnen uiteraard ook een belangrijke reden dat ik een zestienkwadraat heb opgeknapt. Er zitten veel goede zeilers in deze klasse die mij motiveren om hard te gaan zeilen in de zestienkwadraat de komende jaren. Thijs Kort steekt daar natuurlijk met kop en schouders bovenuit, een unieke zeiler waar ik veel respect voor heb. Ik kijk ernaar uit om de strijd aan te gaan met hem, maar ook tegen Arjen Kort, Klaas 't Hoen, Jaap Jongasma, Jan Andringa en de Reeuwijkse toppers heb ik zin om tegen te gaan zeilen.

Eerste trotse meters

De eerste meters in de 4270, de Fixut Maris wat vrij vertaald ‘fiks het maar is’ betekent, waren tijdens de Sneekweek samen met mijn zus. De boot ging letterlijk voor de allereerste keer te water. Zaterdagochtend

even voor de wedstrijd een uurtje gezeild waar ik Kelly het een en ander uitgelegd heb en zoveel mogelijk aan de trim heb kunnen doen. En dat was eigenlijk de gehele voorbereiding op de Sneekweek voor ons. Kelly ging voor de allereerste keer bemannen in een zestienkwadraat en voor de allereerste keer in de trapeze staan. En dat terwijl ze zes jaar niet gezeild had! Het was tijdens de Sneekweek gemiddeld 20 - 25 knopen en het was een machtig gevoel om in mijn eigen bootje samen met zussie te zeilen. Elke dag heb ik, ondanks dat Kelly en ik totaal geen ingespeeld team waren en in een boot voeren waar nog allerlei kinderziektes in zaten, onwijs genoten. En dan ook nog tot aan de laatste dag geknokt tegen Arjen Kort en Afke Deen voor de overwinning.

Finetunen voor 2017

De kampioenschappen van 2016 waren qua resultaat misschien teleurstellend, maar ik denk dat ik weet waar aan het ligt. Ik wil verder niet achteromkijken, maar zorgen dat ik volgend jaar beter voorbereid aan de start kom te liggen. Zo heb ik al voor volgend jaar een vaste bemanning en van het voorjaar leg ik de laatste hand nog aan de 4270. En dan moet alles maar in orde zijn om in 2017 helemaal tiptop aan de start te verschijnen. Maar eerst afstuderen, een baan zoeken en dan uitgerust aan de start verschijnen op de grote evenementen van 2017. Ik heb er nu al zin in, tot dan!

Interview

Sinds dit jaar heb je je eigen 16m² en zeil je niet onverdienstelijk mee. Kan je jou zeilcarrière vanaf het begin beschrijven?

Ik ben begonnen op mijn vijfde in de Optimist. Direct vond ik dit super leuk en heb ik al mijn CWO diploma's gehaald. Hierna zijn we met een groep zeilers (team Gouda) uit Reeuwijk de nationale wedstrijden gaan varen. Op mijn negende kwam ik in de jeugd ploeg van Nederland. Daarna heb ik nog drie jaar optimist gezeild in de kernploeg en heb ik 2 WK's gevaren. Met als beste resultaat Wereldkampioen Benjamin en 28-ste overall in Turkije.

Daarna ben ik doorgedaan in de 420 samen met Pieter Goedhart, een mooie samenwerking van vier jaar. Hier hebben we een hoop mooie momenten meegemaakt, zoals: Nederlands kampioen (2012), brons op het ISAF Jeugd-WK in Dublin (2012), vierde plek Kielerwoche (2012) en vijfde op het EK

Omdat Pieter stopte ben ik samen gaan varen met Floris van de Werken. In de eerste jaren was dit gecombineerd 420 en 470. In deze periode van vier jaar zijn ook hier mooie resultaten gehaald: Nederlands Kampioen (2013), tiende plek Kielerwoche 49er (2015), dertiende plek DeltaLloyd regatta (2016).

Vanaf eind 2013 zit ik bij de talentploeg van het Watersportverbond. Vanaf dat moment kwam ik in aanraking met de snelle 49er Klasse. Sinds twee jaar

Interview met Lars van Stekelenborg

vaar ik de complete 49er boot om de Olympische Spelen te halen. Dit jaar is de samenwerking gestopt met Floris van de Werken. Nu ben ik druk bezig om mijn campagne op te bouwen met een nieuwe bemanning om toch de Olympische Spelen te halen.

Daarnaast heb ik sinds dit jaar mijn eigen 16m² en probeer ik hier zo veel mogelijk in te varen. Deze klasse is leuk en gezellig en bovendien wordt er best op hoog niveau gevaren met vele kampioenen aan het roer. Ik denk dat je een veel betere zeiler wordt door in veel verschillende klassen te varen.

Maar al deze dingen waren niet mogelijk geweest zonder mijn ouders. Vooral mijn vader heeft hier een grote bijdrage in geleverd. Hij is altijd mijn coach geweest. Sinds ik in de Topzeilacademie zit is hij niet meer fysiek mijn coach. Al hebben we nog wel veel contact over wat er gebeurd is en hoe het beter kan. Dit helpt mij heel veel in de manier waarop ik iets aanpak of zeil. Daar wil ik mijn vader heel erg voor bedanken.

Je bent lid van de talentploeg van het Watersportverbond. Kan je uitleggen wat dit betekent?

Deze ploeg is een groep van jonge talenten die door het Watersportverbond is gekozen om daar waar mogelijk uit te groeien tot Kernploeg en nog hoger een zeiler/surfer met een A-status. Een soort Jong-Oranje (voetbal). Je zeilt mee met de allerbesten

van de wereld, alleen ben je nog geen medaille kandidaat. Hierdoor kan ik veel meer trainen en krijg ik een hoop faciliteiten om mijn doel te bereiken. Denk hierbij een fysieke trainers, eigen coaches en materiaal.

Jouw doel is Tokyo 2020 met de 49er. Wat is ervoor nodig om je doel te bereiken en hoe past de 16m² daarin? Zijn er raakvlakken tussen wedstrijden in de 16m² en de 49er?

Om mijn doel te halen is een team nodig dat 100% inzet wil geven en hiervoor ook dingen wil opgeven. Maar het allerbelangrijkste vind ik dat we elkaar kunnen vertrouwen. Je bent zo intensief met elkaar bezig dat het soms lijkt alsof je getrouwd bent. Maar ook moet je veel verschillende klassen kunnen varen om een allround zeiler te worden.

Hier past de 16m² mooi in, omdat het een sterk veld is. Maar ook het zeilen op plassen is zo veelzijdig dat er altijd wat gebeurt.

Wat zijn je ervaringen op buitenlandse wateren?

De buitenlandse ervaring van het wedstrijdzeilen vond ik in het begin heel erg spannend. Uiteraard blijft het natuurlijk water, maar elke plek en water heeft zijn specifieke eigenschappen en omgeving waar je op moet letten. Om het bij te houden hangt er nu een wereldkaart in mijn woonkamer met allemaal stipjes erop waar we allemaal al geweest ben. De mooiste ervaringen waren het zeilen in Miami en Brazilië. De sfeer die daar hangt en het verschil met Nederland is immens. Dit vond ik zo gaaf dat dit een grote indruk op me heeft gemaakt.

Je hebt nu een aantal evenementen meegevaren in de 16m². Wat is je opgevallen?

Wat me is opgevallen dat iedereen bloed fanatiek is. Geen meter word cadeau gegeven. Maar wanneer je op de kant bent is dit allemaal weg.

Afgelopen jaar werd je derde op het NK. Wat zijn je ambities?

Dit is mijn tweede keer dat ik nu derde ben geworden op het NK. Nu ik mijn eigen boot heb, wil ik hier eigenlijk wel meer in gaan varen en kijken of ik volgend jaar het NK kan winnen. Dit lijkt me heel gaaf en ik hoop dat dit gaat lukken.

We zien gelukkig steeds meer jongeren in de 16m². Jij bent een van de jongste. Waarom ben jij 16m² gaan varen en wat denk je dat er voor nodig is om nog meer jeugd te krijgen in onze klasse?

Ik ben de 16m² gaan varen, omdat mijn vader in deze leuke klasse voer. Dan ging ik soms met hem mee en vond ik het super leuk. Alleen wilde ik uiteraard graag zelf sturen, want mijn vader en ik wilden nog eens van

mening verschillen. Toen mijn vader zelf het NK 16m² in Loosdrecht niet kon varen, mocht ik zijn boot lenen en kon ik voor de eerste keer echt zelf een wedstrijdzeilen. Dat vond ik dit super leuk en wilde ik dit graag meer gaan doen. Ik denk dat de rest van de jeugd het gewoon een keer moet proberen. Wellicht als zij de kans een keer krijgen of om mee te varen als bemanning of als stuurman en ze zien dat de klasse super open en super gezellig is met een hoog niveau dan zullen ze dit zeker vaker willen doen.lukken.

Wat is tot nu toe jou mooiste ervaring in de 16m²?

De mooiste ervaring is denk ik toch het klussen aan mijn eigen bootje en het echt mijn eigen projectje maken samen met Edwin Tijsterman. Ik ben echt super trots op deze mooie boot en de doop hiervan vond ik ook echt heel gaaf!

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de 16m² klasse blijft groeien?

Misschien eens jonge zeilers uitnodigen? Kennis laten maken van de klasse en de zeilers? Door deel te nemen en kennis te maken kunnen we laten zien dat 16m² een echt leuke boot is om te varen.

Interview

Interview met Thijs & Willy Kort

Welk skûtsje kom je voor uit en waarom voor dit skûtsje?

Ik zit aan boord bij het skûtsje van Eernewoude. Voordat ik aan boord stapte, was mijn vader Wiebe adviseur. Toen zijn zicht vanwege glaucoom sterk achteruit ging, heeft de schipper mij voor deze positie benaderd.

Hoe komt het dat er zoveel 16m²-zeilers actief zijn op skûtsjes?

Geen idee.

Wat is jou taak op het skûtsje? En kan je hier wat meer over vertellen?

Ik zit op het achterdek naast de schipper en bepaal de tactiek en leid de trainingen.

Wat maakt zeilen op een skûtsje zo leuk dat je bijna geen tijd meer heb om in je 16m² te zeilen?

Het team waar ik bij hoor maakt het leuk. We zijn ontzettend goed op elkaar ingespeeld en zelfs in de meest onvoorspelbare, lastige situaties weet iedereen wat hij moet doen. Maar ook het enthousiasme en de inzet van alle mensen er omheen die het mogelijk maken dat wij met vijftien man dit skûtsje kunnen varen, maakt het bijzonder.

Dat er bij de wedstrijden duizenden toeschouwers aan wal staan en met boten rond het wedstrijdgebied liggen, maakt het ook heel speciaal. Het is allemaal ook live op radio, tv en internet te volgen.

Ik heb wel begrepen dat skûtsjezeilen een heel fanatieke bedoeling is, trainen jullie ook? Kan je er wat meer over vertellen?

We beginnen ieder jaar in januari met teamtrainingen en gaan in het vroege voorjaar het water weer op om te trainen op het skûtsje. Een fanatieke bedoening vind ik negatief klinken, we doen erg ons best, maar het plezier staat bovenaan.

Ondanks er zoveel 16m²-zeilers op skûtsjes actief zijn, zie ik er maar weinig sturen, kan je dit uitleggen, en hoe zit dat met jou? Zelf sturen op een skûtsje?

Voordat je schipper kunt worden bij de SKS moet je in ieder geval zeven jaar actief zijn geweest als bemanningslid in de SKS competitie. Verder moet de schipper in rechte lijn afstammen van een Fries die hoofdzakelijk in Friesland onder zeil zijn brood heeft verdiend met een vrachtschip in tenminste tien jaar van de vorige eeuw. Ik voldoe in ieder geval niet aan de eerste regel. Ik stam wel af van de zelfde voorouders als de schipper van ons skûtsje, maar dan moet je 300 jaar terug in de tijd.

Wat vindt Willy ervan dat jij almaar op het skûtsje zit waardoor zij zelf bijna niet meer aan zeilen toekomt? Vind ze dat niet jammer?

Willy beantwoordt deze vraag zelf: dat ik niet aan het zeilen toekom heeft niet zozeer met het actieve zeilen van Thijs op het skûtsje te maken, maar met gezins- en werklogistiek. Al voordat Thijs op het skûtsje stapte, stond het wedstrijdzeilen voor mij op een erg laag pitje. Het heeft niet mijn prioriteit, er gaat gewoonweg te veel tijd inzitten. Ik ben de hele week aan het werk en we hebben jonge kinderen. In mijn vrije tijd wil ik liever aan andere zaken mijn tijd besteden dan het wedstrijdzeilen. Daarom heeft Thijs ook enkele jaren met zijn broer Erik gezeild. Ik was niet beschikbaar laten we maar zeggen. Drie evenementen per jaar vind ik op dit moment genoeg, dus voor Thijs de vrijheid om met anderen te zeilen. Zijn keuze valt op dit moment op het zeilen op het skûtsje en de interactie met een groter team. Ik zie dat hij daar persoonlijk als mens van groeit en dat doet me goed.

Wat zijn jullie plannen voor komend jaar?

We willen ons ook dit jaar verbeteren ten opzichte van het jaar ervoor. In het klassement gaan we voor een plek bij de eerste drie.

Foto: Pieter Lanser

Interview

Interview met Jens Jongma

Wat houdt het in om mee te zeilen op een skûtsje?

Je verbindt je voor een periode aan een project waarbij verwacht wordt dat je je te allen tijden inzet voor het skûtsje. Afgelopen jaar was ik bemanningslid op het skûtsje van Heerenveen. Het onderhoud in de winter, de trainingen op woensdagavond en zondagochtend en natuurlijk de wedstrijden die het hele jaar door in de agenda staan. Samen naar een doel toe werken met 14 fanatieke mannen!

Hoe valt dit te combineren met het zeilen in de 16m²?

Het is natuurlijk verschillend. In mijn geval werd ik gevraagd in de winter van 2015. Het leek me leuk om na een jaar pauze weer mee te draaien. Daarbij heb ik wel aangegeven dat ik zelf ook mijn wedstrijden

wil varen in de kwadraat. Zodra de agenda's bekend waren, heb ik een voorstel gemaakt. Ik heb natuurlijk lang niet alles kunnen zeilen, maar daardoor heb ik het wel allebei kunnen doen. Dat is best druk en zeker ook uitdagend om te doen!

Wat maakt het skûtsjesilen zo bijzonder?

Het is in Friesland, maar ook daar buiten een bijzondere happening. Twee weken lang elke dag je kunstje mogen doen en dat elke dag op een ander vaarwater. O, ja en bij welk evenement is het nou zo dat twee weken lang tussen 13.00 - 16.00 uur het wedstrijdwater wordt vrijgehouden voor ons als zeilers. Heel bijzonder om mee te maken.

Wat is het meest bijzondere moment die je hebt mee gemaakt?

Voor mij zijn dat er twee. Ik heb, zoals veel anderen, nog geen kampioenschap mee mogen maken, maar wel twee dagoverwinningen op het thuiswater, wat het natuurlijk extra bijzonder maakt. Met het Lemster skûtsje wonnen wij in 2012 de wedstrijd op het IJsselmeer. Ik was toen fokkenist en Jaap was tacticus. Omdat op die manier te beleven in ons eigen dorp was een geweldig moment. Met Heerenveen wonnen wij vorig jaar op onze wedstrijddag op Terhorne. Ik was dit jaar tacticus en we hadden een prachtig gevecht met Eernewoude, tot aan de finish

continu op elkaar draaien. Wat dat betreft lijkt het wel heel erg op elkaar, alleen moet je je voorstellen dat een complete overstag manoeuvre wel een halve minuut duurt.

Waarom zeilen er zoveel / . zeilers op een Skûtsje?

Pfoe, dat is een goede vraag. Ik denk omdat de schippers behoefte hebben om een extra paar ogen om zich heen. Het sturen op zich is een vak apart, met een wedstrijdzeiler naast je of op een andere positie aan boord die een wedstrijd kan lezen en je van informatie kan voorzien, kan heerlijk zijn, lijkt me. Als bemanningslid is het überhaupt een prachtige ervaring om mee te zeilen in zo'n wereld. Je leert er enorm veel van. Om met een team er alles aan te doen om alles uit zo'n schip te halen is machtig mooi!

16m²

Interview

Interview met Albert Visser

Welk skûtsje kom je voor uit?

Sinds 2005 ben ik bemanning op het Grouster skûtsje. Daarvoor van 2002 - 2004 mocht ik zo nu en dan mee als peiler/zwaardtrapper op het Drachtster skûtsje waar mijn vader toen schipper op was.

Wat is jou taak op het skûtsje? En kan je hier wat meer over vertellen?

Bij het skûtsjesilen begin je als jonge bemanning vaak als peiler/zwaardtrapper. Dit heb ik een paar jaar gedaan. Daarna zat ik bij het zwaard en sinds 2009 ben ik fokkenist. Op een skûtsje gaat dit net even anders dan in de 16m². De fok is circa 56 m² groot. De schoot heb je continu in de hand alvorens het een aantal keer vertraagd wordt door 2 blokken. Tot en met windkracht 3 - 4 Bft zit je met twee man bij de fok, de fokkenist en de voorhouder. Daar boven komt er een derde schotenman bij en soms zelfs een vierde. Elke vlaag probeer je 'op te vangen' zodat de schipper zo weinig mogelijk hoeft te sturen. Als fokkenist en schipper moet je elkaar goed aanvoelen. De fok heeft als eerste de nieuwe windvlaag, daardoor kan je als eerste zien of deze ruim of slecht komt. Door te knikken weet de schipper dat hij ruim is en wordt het druk verschil voor iets kleiner ten opzichte van achter waardoor het schip vanzelf iets omhoog wil in de vlaag. Tijdens de vlaag als het schip omhoog klimt, trek je de fok weer wat aan, zodat het schip uit zichzelf weer wat naar beneden gaat en niet op de wind vliegt. Dit is de theorie, maar hier komt uiteraard wat gevoel om de hoek kijken. Ik weet precies hoe de

schipper, toevallig ook mijn vader, door de vlagen heen stuurt en anticipeer ook hier weer op samen met de voorhouder. Mooi werk!

Wat maakt zeilen op een skûtsje zo leuk dat je bijna geen tijd meer heb om in je 16m² te zeilen?

Het bijzonder van het zeilen op een skûtsje is dat mijn voorouders vroeger gewerkt en geleefd hebben op deze schepen en dat wij er nu mee aan het wedstrijdzeilen zijn. Met een team van ongeveer 14 bemanningsleden probeer je alles eruit te halen door goed op elkaar ingespeeld te zijn en de trim en handeling optimaal uit te voeren. Doordat je met een team op het skûtsje zit, komt dit voor mij op de eerste plaats. Dan kan je het niet maken om een andere (zeil) sport boven het team te zetten. De andere reden, die wel voor gaat, is dat ik voor mijn werk in de zeevaart drie weken weg en daarna weer drie weken thuis ben.

Ik heb wel begrepen dat skûtsjesilen een heel fanatieke bedoeling is. Trainen jullie ook? Kan je er wat meer over vertellen?

Fanatiek is het zeker. De een is wat fanatieker in het trainen dan de ander. We trainen met het skûtsje een aantal keer in het voorseizoen. Ook zien we de voorwedstrijden als training, omdat je daar het best kan meten met de concurrenten. De trim op een skûtsje is erg belangrijk. Je bent voortdurend bezig om het schip zo snel mogelijk te laten zeilen. Daarom is het belangrijk om met verschillende windkrachten te zeilen trainen, zodat je weet hoe de trim moet staan tijdens de wedstrijden.

Ondanks dat er zoveel 16m²-zeilers op skûtsjes actief zijn, zie ik er maar weinig sturen, volgens mij is jou vader de enige, hoe komt dit?

In het skûtsjesilen heb je twee verenigingen. De SKS en de IFKS. Bij de SKS, waar wij voor zeilen, mag je alleen schipper worden als je voorouders op een skûtsje gewerkt/geleefd hebben. Ook moet je minimaal zeven jaar bemanningslid op een skûtsje in de SKS zijn geweest. Als je aan deze voorwaarden voldoet, moet je nog gevraagd worden door een commissie van een skûtsje om schipper te worden. Bij de IFKS (Open Friese Kampioen Schappen) gelden deze voorwaarden niet en kan iedereen een skûtsje kopen en meezeilen.

Heb jij de ambitie om schipper te worden op een skûtsje?

Dit lijkt mij in de toekomst zeker mooi, maar voor de komende tijd vind ik de 16m² nog veel te leuk. Het lijkt me nog wel een leuke uitdaging om ooit tegen mijn vader te zeilen op een skûtsje.

Wat zijn jou plannen voor komend jaar? Zien we je wat meer in de 16m²?

Afgelopen jaar hebben we drie weekenden mee kunnen zeilen. Ik hoop dat dit volgend jaar weer gaat lukken. Wanneer ik thuis ben en geen skûtsjesilen heb, zeilen we in de 16m². Ik probeer mijn vrije tijd om de wedstrijden van het skûtsje heen te plannen en dan is het kijken wat er nog over blijft. Leuk detail voor komend jaar is dat er een klein bemanningslid bij komt. Anneke is zwanger, hier kwamen we achter tijdens de laatste dag van het NK op de Beulakerwilde.

Een gewetens vraag, wat is leuker: samen met je vrouw in de 16m² of toch het skûtsje?

Dat is een leuke vraag. Op het skûtsje ben ik fokkenist en moet iedereen zijn taak 100% uitvoeren. Dit probeer ik daar zo goed mogelijk te doen. Uiteraard kijk ik ook mee naar de slagen en naar het wedstrijdverloop, maar niet zoals in de 16m². In de kwadraat heb ik zelf de regie samen met Anneke, hier kan ik dus meer uit het wedstrijdzeilen halen en dat is wat ik het mooiste vind.

16m²

Foto's gebruikt van: <https://www.skutsjesilen.nl>

Eén van de oudste leden van de 16m2 klasse: Pyt Zwart

Door Jansje Hofstra

Een gesprek met één van de oudste leden van de 16m²-klasse, Pyt Zwart. Een gesprek dat bedoeld was om herinneringen op te halen uit zijn tijd in de 16m², maar waar al snel blijkt dat Pyt iemand is die van allerlei soorten sport houdt. Pyt heeft zijn hele leven in Wergea gewoond. Hij was vroeger smit, besloeg paarden maar smeedde ook vele werktuigen die gebruikt werden voor de landbouw. Van jongs af aan was Pyt bezig met sport. Zo deed hij vijf keer mee aan de PC (kaatsen), voetbalde hij bij het Friese elftal, deed hij aan tennis, fierljeppen en schaatsen en deed drie keer mee aan de Elfstedentocht. Bij de Elfstedentocht van 1954 (drie-en-zestig jaar geleden!) werd Pyt tiende.

Pyt heeft niet zijn hele leven gezeild, hiermee startte hij pas op latere leeftijd, ongeveer in 1970. Pyt had toen een ongeregistreerde 16m² genaamd "Dinges". Waarom hij in een 16m² begon met zeilen is erg duidelijk voor Pyt. "Dat is gewoon de mooiste boot die erbij is". Pyt benoemt de wendbaarheid van de kwadraat, je kunt gemakkelijk even een klap maken omdat je weinig verliest met de overstag. In de afgelopen jaren heeft Pyt behoorlijk wat kwadraten gehad.

Foto: Eize Hoekstra

Hij weet nog precies welke boot wel wilde en welke niet. Ook kent hij vele anekdotes bij elke boot. Na Dinges had Pyt de 2953, de 3827 en de 4208. Laatstgenoemde nummer was een goede boot, Pyt heeft deze boot destijds uit het westen gehaald. Deze boot was van iemand die er nog niet zoveel mee had gedaan, maar de vorige eigenaar was er Nederlands kampioen in geworden. De boot liep met weinig wind erg goed. Toen Pyt deze boot kocht was deze zo lek als wat. Pyt wilde de kleine Sneekweek zeilen en heeft de boot de avond van tevoren vol water laten lopen. Tijdens deze kleine Sneekweek won hij gelijk een prijs maar achteraf bleek dat het hele middenspannt verrot was. Na de 4208 had Pyt de 4407. Pyt kan zich met deze boot nog een wedstrijd herinneren dat hij ver eerste lag. Helaas raakte hij de onderboei. De concurrentie lag een behoorlijk eind achter hem maar zag dit toch gebeuren. Pyt moest dus een rondje draaien terwijl het behoorlijk hard waaide en hierdoor verloor hij zijn eerste plek. Pyt werd uiteindelijk derde. Na de 4407 kreeg Pyt de 4424 en als laatste de 4346. In de 4346 zeilt Pyt nog steeds.

Pyt is eigenlijk begonnen met zeilen vanwege een ongeluk. In 1964 kreeg Pyt een ongeluk tijdens het voetballen wat resulteerde in een open beenbreuk. Het is toen kritiek geweest of Pyt het zou halen omdat de wond niet goed schoongemaakt was en er dus hevige koorts bij optrad. Uiteindelijk waren er twee opties. Of het been amputeren of een stuk uit het andere been halen. Laatste hebben ze gedaan en dit slaagde.

Eigenlijk moest Pyt rust houden, maar dat lukte hem niet goed. Hij bleef bewegen en ging bijvoorbeeld gewoon ei zoeken in het weiland. Pyt had toen brede stukken onder zijn krukken geplakt zodat hij niet weg zou zakken in het land. Pyt kon vanwege zijn ongeluk andere sporten niet meer goed doen. Hierdoor is hij actief geworden in de zeilsport

Pyt heeft veel verschillende bemanningen gehad, maar heeft afgelopen jaar ook nog een keer met zijn vrouw gezeild. Pyt weet exact de hele wedstrijd na te vertellen en weet precies wie er om hem heen lag. Vaak zeilt hij met Henk Kok, maar ook met zijn kleinzonen Rutmer en Pieter.

Aan het einde van het gesprek komen de plakboeken nog op tafel. Pyt bewaart alles en heeft veel krantenartikelen van al zijn sporten. Uit deze krantenartikelen blijkt wel wat een sportman Pyt is. Hij wordt in de krant vele malen genoemd bij zowel kaatsen, schaatsen, voetbal en fierljeppen waar hij overal bij de top behoorde. Ontzettend leuk om allemaal te bekijken.

Wat een mooi gesprek met Pyt Zwart en zijn vrouw Gryt. Pyt weet zoveel te vertellen over zijn tijd in de 16m². Hij weet precies te vertellen hoe wedstrijden verliepen, wie er om hem heen lag en hoe de uitslag van de wedstrijd was.

Pyt en Gryt bedankt, ik hoop dat u nog lang blijft zeilen!

Interview

Interview Theo & Ilse Helder

Wat is ie naam, leeftijd en woonplaats?

Mijn naam is Theo Helder, 23 jaar oud en woon in Groningen. Ik heb sinds augustus de opleiding HBO werktuigbouwkunde afgerond.

Hoe lang zeil jie al en in welke klassen heb je gevaren?

Ik ben begonnen in de optimist en flits toen ik 6 jaar was. Ik trainde in de optimist op de vrijdag avond bij Zeilvereniging Schildmeer. Op de zondagen was ik fokkenist in de flits. Met 7 jaar ben ik alleen doorgedaan in de optimist. Tot en met 13 jaar oud heb ik met veel plezier in de optimist gevaren, en niet geheel onverdienstelijk; optimist A gewonnen in regio noord en Noord Nederlands kampioen. Landelijk voer ik bij de beste 25. Van mijn 13-de tot 22-ste jaar heb ik Laser gevaren, eerst 2 jaar in de 4.7 en vervolgens in de Laser radiaal. Langzaam ben ik van veel zelf zeilen naar meer training geven gegaan. Vanaf mijn 18-de heb ik de jeugd begeleid in Noord Nederland en op het Schildmeer.

Van welke vereniging ben je lid, hoe lang al en waarom deze vereniging?

Ik ben lid van ZVOSS en sinds het seizoen 2016 is deze vereniging te vinden onder de naam Zeilvereniging Schildmeer. Ik ben al mijn gehele leven lid van deze vereniging. Mijn ouders zeilden al bij deze vereniging in de Vaurien en 16m². Deze vereniging is ongeveer 4 km van het huis waar ik ben opgegroeid, dus lekker dichtbij. Verder is het Schildmeer een mooi meer om op te trainen en te zeilen.

Waarom hebben je gekozen om nu in de 16m² te gaan varen. En waren er andere klassen in zicht?

Op de zeilvereniging zeilen rond de tien 16m². Lasers zijn er maar drie. Dit was een van de redenen. Mijn vriendin, Mijke, wilde ook graag leren zeilen. Aangezien zij niet in de Laser wilde zeilen was een tweemansmansboot wel handig. In 2015 viel alles op zijn plaats. Mijn ouders hadden het huisje naast Boei 12 gekocht inclusief de 16m², de 4308. Omdat het niet zeker was of de overdracht voor de Schildweek zou plaatsvinden en ik wel aan mijn fokkenist had beloofd samen te gaan zeilen in de Schildweek, viel ons oog op de 4019 in het voorjaar van 2015. Dit is de boot geworden waar mijn zusje in vaart. Mijke en ik zijn sinds begin van 2016 samen te vinden in de 4308.

Met wie varen je samen in de 16m²?

In het begin had ik veel verschillende fokkenisten. Deze fokkenisten waren allemaal jeugd uit de Splash die ik training gaf. Sinds begin van 2016 zeil ik samen met Mijke. We proberen samen de grote evenementen te zeilen. Soms op een zondagwedstrijdje gaat één van mijn vrienden mee, wanneer Mijke niet kan.

Wat zijn je ambities in de 16m²?

Mijn ambitie is om elk jaar een beetje beter te worden. Het afgelopen seizoen zat er al een mooie stijgende lijn in en ik hoop deze lijn door te kunnen zetten. Uiteindelijk hoop ik op de grotere evenementen vooraan te kunnen meestrijden.

Hoe is het om als broer en zus tegen elkaar te varen?

Dit geeft een leuke extra strijd. Sinds Ilse ook zeilt hebben we altijd in dezelfde klassen gevaren. Soms even paar jaar niet maar de meeste tijd wel. We zijn het ondertussen dus wel gewend. In het algemeen ben ik gelukkig een beetje beter. Dit maakt het wel moeilijk als Ilse een paar keer achter elkaar voor mij eindigt. Het geeft ook een extra motivatie om in elk geval voor haar te eindigen.

Heb je nog tips voor zeilers die twifelen om over te stappen naar de 16m²?

Poeh, mijn eerste impressie van de klasse was erg positief. Een erg gezellige groep mensen met een hoog zeilniveau. Wat erg handig is om eerst een seizoen aan de fok te zitten in de 16m². Je leert de boot dan een beetje kennen en de mensen in de 16m² klasse. Verder moet je gewoon veel plezier houden in het zeilen en in de 16m² klasse lukt dat erg goed!

16m²

Zo-zo rubriek

Een nieuwe rubriek en meteen al het genoeg om op een mistige zaterdagmiddag gastvrij ontvangen te worden door de familie Hofstra in de sfeervolle woonboerderij in Oppenhuizen, direct naast de werkplaats van Hofstra Jachtbouw in hout.

Bij binnenkomst valt als eerste de volledig blank gelakte Akkrummer Jol op die tegen het plafond gemonteerd is. Dat is de boot waarin Gerrit zijn eerste wedstrijden heeft gezeild. De woonkamer is geheel gedecoreerd met zeilspullen, zoals modelboten van 16m² en de Schakel. Veel zeilfoto's aan de wand en natuurlijk de rijkgevulde prijzenkast. Kortom wij zijn hier onmiskenbaar bij de zeilersfamilie bestaande uit vader Gerrit Hofstra, moeder Jeanet van Overhagen, zoon Hans en dochter Jansje.

Afgelopen zomer sprak ik op de zaterdagavond van het NK op de Beulakerwiede Jeanet tijdens de rondvaarttocht. Ik kan me Jeanet nog kan herinneren van de allereerste zeilwedstrijd die ik als fokkenist in 1985 zeilde op het Sneekermeer in de 4308, samen met Henk ten Hove uit Hasselt. Acht boten werden getakeld bij Jansje Schraa in Uitwellingerga en vandaar gesleept naar het Sneekermeer. We zeilden in de B-klasse en de serie werd gewonnen door het rode hoofddoekje in de 4077, Jeanet dus. Jeanet zei dat haar kinderen niet geloven dat zij vroeger ook goed gezeild heeft. Dan wil ik er wel een schepje bovenop doen.

Zo vader/moeder, zo dochter: Jansje Hofstra 4378

Door Harmen Bouwstra

Enige jaren later zeilde ik zelf in de 4233 de Schildweek in de B-groep met Baint Kramer. We zeilden weer tegen het rode hoofddoekje. Dat zeilde deze keer met Tineke Warringa-Kuipers. Zij wonnen alle wedstrijden en ik maakte mijn ongenoegen over hun snelheid kenbaar bij Jansje Schraa. Jansje had hier direct een heldere een logische verklaring voor had: "Dat is de dubbele spleetwerking, daar is niet tegen te varen".

Noot van de redactie: deze uitspraak is niet gevalideerd en derhalve geheel voor rekening van de scribent.

Jaren daarvoor zeilde Jeanet in de 3797 en leert ze Gerrit kennen. Gerrit Hofstra zeilde samen met zijn broer Henk in de 3875 van hun vader. Vele zeiljaren volgden. Gerrit is winnaar van diverse series, zoals het

NNWB-kampioenschap. Hij zeilt nog altijd verdienstelijk zijn wedstrijden. Jeanet zien we dan vaak wel ergens opduiken in de rubberboot. Een leuke anekdote is dat Jeanet tijdens een wedstrijd in een serie op het Sneekermeer verhinderd was en dat Bouke Kuipers met rode hoofdhoekje de wedstrijd zeilde.

Zoonlief en dochterlief raakten spelenderwijs bij het wedstrijdzeilen betrokken. Jansje werd op 7-jarige leeftijd aan de fok gevraagd in de Flits van Evelien Kort, de zus van Arjan Kort. Drie jaar zeilden ze samen en maakte Jansje de overstap naar het roer in Flits 103. Daarin voeren ze vijf jaar, waarvan de laatste twee met Willem Pieter Kuiper, zoon van Bouke Kuiper. Broer Hans Hofstra zeilde ook verdienstelijk in de Flits en zou in een jaar clubkampioen worden als hij de laatste wedstrijd niet de beroemde mist inging en uiteindelijk derde werd achter Jan Deen en Jansje Hofstra. In deze jaren heeft Jansje ook veel bij haar vader bemand in de 4375.

In 2004 stapte Jansje met Willem Pieter Kuiper over in de Schakel. Daarnaast zeilde ze met Maarten Jamin in de Yngling. Ze werden in 2005 wereldkampioen in Oostenrijk. De laatste wedstrijd hoefde niet meer gezeild te worden. Gerrit en Jeanet zijn toen vanaf

de Schildweek in een ruk doorgereden naar de Oostenrijk om bij de prijsuitreiking aanwezig te zijn. Vele internationale wedstrijden volgden in de Yngling, waaronder in Denemarken en Zweden.

In 2004 ging de botenloods waarin de 16m² 4375 van Gerrit gestald stond in vlammen op. Gerrit kocht de 4104 terug waarvan hij eerder eigenaar was en waarmee hij in 1981 NNWB-kampioen was geworden.

Het zeilen in de Schakel ging door naast het bemannen in de 16m² en de Yngling. In 2006 stuurde Jansje tijdens het Houtevenement voor het eerst de 4444 met Evelien Kort aan de fok. In 2011 wonnen Jansje en Evelien de eerste wedstrijd van de Sneekweek voor Thijs Kort. Het is hiermee wel duidelijk dat we met een zeilster te maken hebben waar Thijs in de toekomst rekening mee mag houden. Vanaf 2012 wordt gevaren in de 4378. De eerste jaren met Louie Simon en Geert Jacob de Jong en daarna met Pauline van der Zee.

Jansje zeilt nu regelmatig tegen haar vader. Dat vindt ze geweldig omdat ze het wedstrijdzeilen van hem geleerd heeft. Tijdens de wedstrijd is ze zich steeds van bewust van waar hij ligt, want de sportieve strijd speelt een rol en na de wedstrijd bespreken ze samen

de wedstrijd. Ook voor Gerrit is het zeilen tegen Jansje. Maar het is vooral samen zeilen dat de wedstrijden een extra dimensie geeft en Gerrit motiveert om nog jaren te zeilen. Het wedstrijdzeilen is voor de familie Hofstra vooral een familiegebeuren; lekker op het water genieten van het weekend. Dat begint meestal al op vrijdagavond als de familie na de werkweek bij elkaar komt en de voorbereidingen worden getroffen.

Afgelopen september was de eerste keer sinds jaren dat ze niet tegen elkaar zeilden, want beiden op een andere locatie. Jansje zeilde de sluitingswedstrijden op het Sneekermeer en Gerrit de Wiedebokaal op de Belterwiede.

Behalve de familiebijeenkomst speelt voor de gehele familie ook de saamhorigheid binnen de wedstrijdzeilerij een belangrijke rol. Jansje ziet het wedstrijdzeilen als een leuke vriendenclub van mensen in het hele land die je steeds weer treft. Allemaal hebben ze de zelfde liefde voor het wedstrijdzeilen in de 16m².

Zo-zo rubriek Zo-zo rubriek Zo-zo rubriek
Ik zie er naar uit welke vader/moeder/zoon/dochterrelatie ik volgend jaar mag bevragen.
Zo-zo rubriek Zo-zo rubriek Zo-zo rubriek

Interview

Interview Bas Mandemaker

winnaar van de jaarprijs 2016 (en voorgaande jaren)

Bas, wat vond je van het afgelopen zeilseizoen?

Zoals elk jaar kijk ik uit in de wintermaanden naar het komend zeilseizoen en vervolgens is het om voor je het weet. Het is voor mij een vast programma waar ik aan deel wil nemen, met opties er omheen. Het was een mooi zeilseizoen met goede resultaten waar ik om meerdere redenen trots op ben.

Welk evenement heb je dit jaar overgeslagen en waarom?

Voor het eerst in 25 jaar heb ik niet deelgenomen aan de Gouwe Ouwe, met een gezellig walprogramma met levende muziek en lekker eten en drinken tegen sympathieke prijzen en het traditionele Captainsdinner op de zaterdagavond. Het is een aanrader voor een ieder die er nog nooit heeft gevaren. De reden hiervan is dat de Gouwe Ouwe het afgelopen jaar samen viel met de Kleine Sneekweek, dat een onderdeel is geworden van ons zeilprogramma en wij al in het voorgaande jaar een optie op een vakantiewoning hadden genomen en hierdoor al vast stond om de kleine Sneekweek te varen. Paterswolde heb ik ook niet bezocht vanwege het samenvallen met een ander evenement dit jaar. Jammer, ik mag er graag komen.

Welk evenement zou je een keer willen overdoen?

Ik zou het niet weten, elk evenement is bijzonder en veel evenementen doe ik al jaren met veel plezier.

Wie was dit jaar je muze aan boord?

Betty Gietema en vele anderen. Het is bijzonder fijn varen met Betty. Betty is bijzonder gedreven en behendig. Ze houdt mij scherp. Wie weet gaat ze volgend jaar een nog aantal evenementen mee.

Hoe vindt je dat de klasse organisatie het doet?

In het algemeen goed, de website is goed en blijft afhankelijk van input van ons zeilers. Er wordt elk jaar weer gewerkt aan een mooi zeilprogramma, maar helaas vallen er nog enkele evenementen samen. Misschien minder en beter gespreid, dan kan het deelnemers alleen maar beter worden.

16m

Foto: Eize Hoekstra

- ★ Nautical Management
- ★ Technical Management
- ★ Crew Management
- ★ Administrative Management
- ★ Shipbuilding

RIVERTECH BV

Delta 60
6825 MS Arnhem
Businesspark IJsseloord 2

T. +31 (0)26 - 362 03 40
E. info@rivertech.nl

WWW.RIVERTECH.NL

NAUTICAL MANAGEMENT

Regels voor wedstrijdzeilen 2017-2020

Door Henk Plaatje

Ieder jaar na de Olympische spelen worden de regels voor wedstrijdzeilen gewijzigd. Commissies uit allerlei landen komen met een groot aantal wijzigingsvoorstellen. Vervolgens gaat World Sailing (voorheen ISAF) keuzes maken. Na een lange weg worden deze nieuwe regels gepubliceerd en vertaald. Wij hebben het vanaf 1 januari 2017 over de Regels voor wedstrijdzeilen 2017-2020 (RvW).

Er zijn zeer veel wijzigingen in de RvW 2017-2020. Het gaat hierbij dikwijls om tekstuele wijzigingen die een regel verduidelijken en verbeteren. Tekstuele aanpassingen die voor de wedstrijdzeiler in de meeste gevallen niet van direct belang zijn. Een aantal aanpassingen werd al in de praktijk toegepast zoals arbitrage, DP en het gebruik van de U vlag tijdens de startprocedure. Niet alle wijzigingen zijn eenvoudig te begrijpen. Zelf heb ik de wijzigingen bestudeerd en kan de betekenis ervan niet altijd doorgronden. Bovendien is nog niet altijd duidelijk wat de consequentie is van elke wijziging.

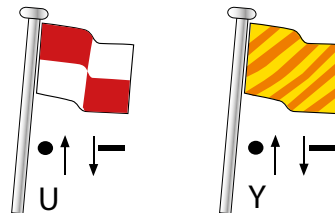
Een aantal in het oog springende en voor de wedstrijdzeiler van belang zijnde wijzigingen zal ik hieronder toelichten.

Begeleiders, zoals coaches en ouders van deelnemers hebben nu een plaats gekregen in de RvW en zijn onderworpen aan de regels en dienen de regels te

accepteren. Ze kunnen nu dus op hun daden worden aangesproken en gestraft en zijn partij in een protest. Welke personen als begeleiders worden aangemerkt staat vermeld in de definities.

In regel 3 is nu veel uitgebreider omschreven dat deelnemers, begeleiders en bemanningsleden onderworpen zijn aan de regels en de opgelegde straffen moeten accepteren.

In de startprocedure is, als voorbereidingssein, al geruime tijd geëxperimenteerd met seinvlag U. Deze is nu definitief toegevoegd. Seinvlag U is nagenoeg gelijk aan de zwarte vlag. Lig je binnen één minuut voor het startsein aan de baanzijde van de startlijn dan wordt je uitgesloten en als OCS genoteerd (regel 30.3). In tegenstelling tot de zwarte vlag mag je bij de U-vlag na een algemene terugroep weer meedoen met de volgende start.

Een Technisch Commissie (TC) is nieuw in de RvW. Een TC kan optreden als evenementmeter en controles uitvoeren tijdens zeilwedstrijden. Dit staat vermeldt in

regel 92. Een TC kan vanaf nu zelfstandig een protest indienen en hoeft dat dus niet meer via de wedstrijd-leider te doen. Een TC is een partij in een verhoor.

Arbitrage is van toepassing als dit in de aankondiging of wedstrijd-bepalingen staat. De procedure van arbitrage staat beschreven in Appendix T.

Als [DP] in een regel staat kan een straf voor een overtreding van die regel, opgelegd door de protestcommissie, minder zijn dan een diskwalificatie. Richtlijnen voor het opleggen van een straf staan op de website van World Sailing (v/h ISAF).

Als vlag Y getoond is op de wal is het dragen van persoonlijke drijfmiddelen verplicht en dat blijft de hele wedstrijd geldig. Wat een belangenconflict is staat nu beschreven in de definities en in Appendix M2.3

Deel 5 Protesten, verhaal, verhoren, wangedrag en hoger beroep is grotendeels herschreven.

Enkele voorbeelden:

- wanneer er sprake is van een belangenconflict;
- wat de technische commissie mag en zou moeten doen;
- beslissingen betreffende begeleiders;
- een deelnemer kan gestraft worden als zijn of haar begeleider een regel heeft overtreden.

In deel 2 “Wanneer boten elkaar tegen komen” is eveneens een aantal wijzigingen. Om een en ander duidelijk te maken, zal ik de officiële tekst soms iets wijzigen en aanpassen.

Preambule

Een boot die niet aan het wedstrijdzeilen is, kan nu, als er letsel of aanzienlijke schade is veroorzaakt (regel 14) of een boot die een boot die wedstrijd zeilt hindert (regel 24.1), gestraft worden.

Regel 18.2(b) Merktekenruimte geven

Deze regel is nieuw en beschrijft wanneer het geven van merktekenruimte stopt.

Regel 18.3 Overstag gaan in de zone

Wanneer je deze regel leest, zul je denken dat er niets is gewijzigd. Dat is een onjuiste gedachte. Deze regel is uitsluitend van toepassing als een merkteken aan bakboord gehouden moet worden. Als een merkteken aan stuurboord gehouden moet worden, is deze regel nu niet meer van toepassing.

In de oude en nu dus gewijzigde regel 18.3, als het merkteken aan bakboord moet worden gehouden, de boot die in de zone verder draait dan in de wind:

- (a) mag een loefwaartse boot niet noodzaken om hoger dan aan de wind te zeilen,
- (b) moet een boot die een overlap verkrijgt aan zijn binnenzijde merktekenruimte geven.

Aan de hand van de tekeningen A, B, C en D zal ik dit nader uitleggen:

Tekening A: merkteken aan bakboord houden.

Anneke gaat overstag in de zone en verkrijgt een overlap aan lij. Anneke mag Nanine niet dwingen om hoger te zeilen dan aan de wind.

Tekening B: merkteken aan bakboord houden.

Anneke gaat overstag in de zone en verkrijgt een overlap aan loef. Anneke moet Nanine merktekenruimte geven.

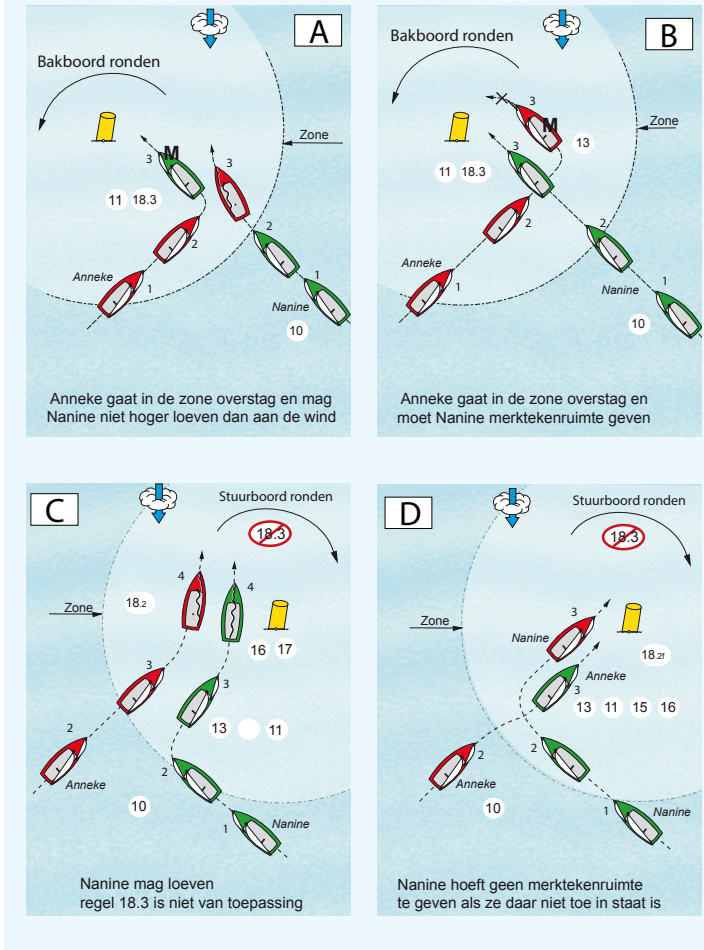
Tekening C: merkteken aan stuurboord houden.

Nanine gaat in de zone overstag en verkrijgt een overlap aan lij. Nanine mag loeven om het merkteken te ronden. Echter als de overlap tot stand komt en Anneke kan geen ruimte meer geven dan hoeft zij dat niet te doen (Regel 18.2f).

Tekening D: merkteken aan stuurboord houden.

Nanine gaat in de zone overstag en verkrijgt een overlap aan loef. Nanine mag loeven om het merkteken te ronden. Echter als de overlap tot stand komt en Nanine kan geen ruimte meer geven dan hoeft zij dat niet te doen (Regel 18.2f).

Als een merkteken aan stuurboord gehouden moet worden zijn de voorrangsregel van toepassing. Tijdens het overstag gaan moet Nanine vrij blijven van Anneke (Regel 13).

Als Nanine voorrang verkrijgt moet zij Anneke aanvankelijk ruimte geven om vrij te blijven (Regel 15). Als Nanine gaat loeven moet zij Anneke ruimte geven om vrij te blijven (Regel 16)

Regel 19.1 Wanneer regel 19 van toepassing is

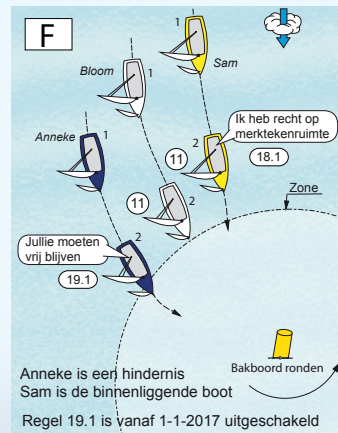
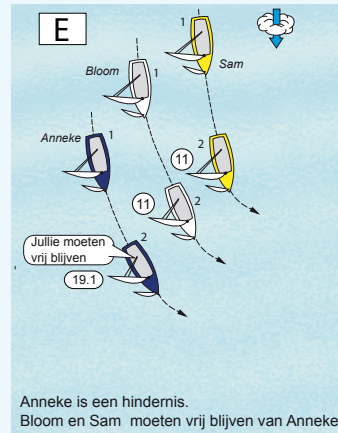
In de Regels voor Wedstrijdzeilen (tot 2009) ging regel 18: Over het rondenvan en voorbijvaren van merktekens en hindernissen. Naderhand is dit gesplitst in regel 18: Merktekenruimte en regel 19: Ruimte om een hindernis voorbij te varen.

Als regel 18 en regel 19 gelijktijdig van toepassing zijn, is er een probleem. Maar dat probleem werd slechts door weinigen gezien. In de praktijk was het voor de wedstrijdzeilers dus meestal geen probleem.

Aan de hand van tekening E en F zal ik een en ander nader uitleggen.

In tekening E is Anneke als lijwaartse boot (regel 11) een hindernis voor zowel Bloom als Sam (regel 19.1).

In tekening F is Anneke nog steeds een hindernis en moeten Bloom en Sam vrij blijven van Anneke. Sam is in de zone de binnenliggende boot (regel 18.2) en heeft recht op ruimte om het merkteken te rondenvan.

Deze tegenstrijdigheid is nu verholpen. Regel 19.1(b) schakelt regel 19.2(b) uit waardoor regel 18.2 van toepassing is.

Als je de RvW goed beheerst, zul je in de wedstrijden betere resultaten behalen.

Een goede mogelijkheid is om dit te doen met www.watersporttest.nl.

Je kunt, nadat je inlogt en een account aanmaakt, een demo bekijken en een gratis oefentest maken. Bevalt dat, betaal dan via Ideal 15,00 €. Je krijgt dan een jaar lang toegang tot acht lessen/testen met ruim 180 vragen. De meeste zijn voorzien van afbeeldingen en animaties. Als je een vraag goed beantwoordt, krijg je onmiddellijk de uitslag en feedback.

Foto: Pieter Lanser

GESPECIALISEERD IN B.M (16M²)

GESPECIALISEERD IN HOUTEN BOTEN

VERKOOP VAN NIEUWE & GEBRUIKTE BOTEN

REPARATIE HOUT EN POLYESTER BOTEN

WINTERSTALLING OVERDEKT EN

BUITENSTALLING

SOMERS
JACHTWERF

SOLVAYWEG 4A, 6049 CP HERTEN (A73 AFSLAG 21)

TEL +31 (0)475-315972

INFO@JACHTWERFSOMERS.NL - WWW.JACHTWERFSOMERS.NL

ZEILMAKERIJ MOLENAAR

Zeilmakerij - Scheepstuigerij

Zeilmakerij Molenaar v.o.f. | Kerkstraat 31 | 9001 AB Grou

Kennis en ervaring geeft resultaat!

www.zeilmakerijmolenaar.nl

Leveringen en diensten volgens SZS-voorwaarden

 **Herman van Eijk Jachtbouw
Reeuwijk**

Nieuwbouw - Reparatie - Onderhoud

Edisonstraat 19 2811 EM Reeuwijk Tel. 0182 - 396054

 Jachthaven Plaszicht

Wij leveren alles voor uw 16M², van ballastblok tot vaan, van stevenbeslag tot spiegelstrip, zowel nieuw als 2^e hands. Tevens specialist in refit, onderhoud, restauraties en nieuwbouw, voor uw wedstrijd- en tour schip het gehele jaar door.

Jachtbouw Tijsterman W.Tijsterman&Zonen
Dorpsstraat 114, 2421BC Nieuwkoop 0172 571786
www.Tijstermanboten.nl

MOVING FORWARD TOWARDS A SUSTAINABLE WORLD

MF Shipping Group is in de zakelijk-maritieme dienstverlening uitgegroeid tot een toonaangevende internationale speler. Een paar keer per jaar wordt dat gevoel van trots versterkt nadat onze olie- en chemicaliëntankers grondig zijn doorgelicht door onafhankelijke inspecteurs van het OCIMF. Want altijd weer mogen wij rekenen op uitstekende vetting resultaten. Of het nu gaat om de belading, het onderhoud, de veiligheid of om milieu- en duurzaamheidsprestaties. Een momentopname? Nee, integendeel! Het hele jaar door worden de tankers, op basis van een uitgebreid kwaliteitssysteem, grondig door ons geïnspecteerd. En het hele jaar door voeren wij een actief beleid om ontwikkelingen te stimuleren die bijdragen aan een veilige en milieuvriendelijke manier van werken. Een doorlopende pre-vetting, als basis voor duurzaam zakelijk succes van onze opdrachtgevers.

MF Shipping Group
Moving Forward

Colofon 16m²

BESTUUR

Paulus Mooyman voorzitter

Wernerlaan 43, 1213 AS HILVERSUM
telefoon: 06 - 53 496 916
voorzitter@16m2.nl

Geert Geelkerken

voorzitter technische commissie

Thorbeckelaan 38, 2811 CE REEUWIJK
telefoon: 0182 - 399 490
techniek@16m2.nl

Klaas 't Hoen

voorzitter wedstrijdcommissie

Dorpsstraat 21, 2421 AV NIEUWKOOP
telefoon: 06 - 55 788 381
wedstrijden@16m2.nl

Volter Rijks PR & Publiciteit

Hugo de Vrieslaan 93,
2431 NV OEGSTGEEST
telefoon: 06 - 27 262 680
promotie@16m2.nl

Paul de Groot penningmeester

Blei 27, 1261 PG BLARICUM
telefoon: 06 - 37 482 707
penningmeester@16m2.nl

Harmen Bouwstra secretaris

Oldengaerde 11, 8226 RZ LELYSTAD
telefoon: 06 - 22 446 921
secretaris@16m2.nl

TECHNISCHE COMMISSIE

Geert Geelkerken

voorzitter technische commissie

Thorbeckelaan 38, 2811 CE REEUWIJK
telefoon: 0182 - 399 490
geelk006@gmail.com

Harmen Bouwstra secretaris

Oldengaerde 11, 8226 RZ LELYSTAD
telefoon: 0320 - 251 199
harmen.bouwstra@xs4all.nl

Sander Spanenburg lid

Sabangplein 21, 9715 CW GRONINGEN
telefoon: 06 - 24 089 691

Teun Keessen lid

Meervalstraat 4, 1431 WG AALSMEER
telefoon: 0297 - 324 079
keessen@kabelfoon.nl

Gerrit Hofstra lid

Noardein 97, 8625 TH OPPENHUIZEN
telefoon: 06 - 45 434 801
ger.hofstra@gmail.com

WEDSTRIJD COMMISSIE

Klaas 't Hoen

voorzitter wedstrijdcommissie

Dorpsstraat 21, 2421 AV NIEUWKOOP
telefoon: 06 - 55 788 381
wedstrijden@16m2.nl

Arjen Kort Friesland

Zeilstraat 70, 8605 BM SNEEK
telefoon: 06 - 29 045 529
arjen.kort@gmail.com

Wim Wind Groningen Drenthe

Noorderholt 19, 9628 BV SIDDEBUREN
telefoon: 06 - 18 662 524
wimwind@ziggo.nl

Jan Dijkstra Overijssel

Vaste Belterweg 23,
8066 PT BELT-SCHUTSLOOT
telefoon: 06 - 22 800 085
jgdijkstra@kpnmail.nl

Klaas 't Hoen westen

Dorpsstraat 21, 2421 AV NIEUWKOOP
telefoon: 06 - 55 788 381
wedstrijden@16m2.nl

vacature zuiden

Michael Rörig Duitsland

In der Stehle 8,
53547 KASBACH-OHLENBERG
telefoon: 0049 - 2644/1324
roerig@16m2.nl

SCHEPENCONTROLEURS

Teun Keessen

Meervalstraat 4, 1431 WG AALSMEER
telefoon: 0297 - 324 079
keessen@kabelfoon.nl

Simon van der Meer

Ceresweg 14, 8938 BG LEEUWARDEN
telefoon: 058 - 280 0003
simjet@xs4all.nl

KASCOMMISSIE 2016

Ewoud Krens voorzitter

Riviermos, 2914 SG
NIEUWERKERK A/D IJSSEL
ineke_krenshotmail.com

Jan de Haan lid

Ben van Rooyen reservelid

KLASSIEK KWADRAAT

Siebe van der Zee **scheepsadvies**
Leidsestraat 25, 2182 DG HILLEGOM
telefoon: 0252 - 524 748
vdzees@snelnet.net

16m² MAGAZINE

Pieter Lanser eindredactie

De Box 6, 5251 DL VLIJMEN
telefoon: 06 - 22 204 334
p.lanser@wx.nl

Volter Rijks webmaster

Hugo de Vrieslaan 93,
2431 NV OEGSTGEEST
telefoon: 06 - 27 262 680
promotie@16m2.nl

website

www.16m2.nl

fotoarchief

Pieter & Renée Lanser

www.pieterlanser.nl

Eize Hoekstra

www.eize.nl/16m2

vormgeving

Verspaget & Bruinink

Dalkruiddreef 10, 5672 BA NUENEN
www.verspaget-bruinink.nl

